

ORGANISÉR MODSTANDEN

„En del af vores strategi op imod folketingets åbning vil nok være at gå ud og opfordre til at besætte gymnasierne,“ siger Frederik Gjørup Nielsen, formand for Danske Gymnasieelevers Sammenslutning.

Det er et rigtigt og nødvendigt skridt, men gymnasieeleverne må ikke stå alene. Derfor skal vi organisere modstanden på flere fronter. Læs om erfaringer med besættelser af gymnasier, opbygning af aktivist-netværk og kampen mod de kommunale nedskæringer.

**DEMONSTRATION VED
FOLKETINGETS ÅBNING 5. OKTOBER**

ENHEDSLISTEN SENDER BUSSE TIL BRUXELLES

Natten til 15. december, under klimatopmødet, foretager politiet frihedsberøvelse af ca. 200 mennesker på Christiania. Lisa Marie Ødegaard var en af de anholdte og har fulgt retssagen mod politiets masseanholder. Når grundlaget for en normal anholdelse ikke er til stede, kan politiet bruge politiloven og kalde det en 'administrativ frihedsberøvelse', og anholde hvem de vil, skriver hun.

Se mere side 2

„DE TILTALTE FRIFINDES“

Natten til 15. december, under klimatopmødet, foretager politiet frihedsberøvelse af ca. 200 mennesker på Christiania. Lisa Marie Ødegaard var en af de anholdte, og har fulgt retssagen mod politiets masseanholder. Når grundlaget for en normal anholdelse ikke er til stede, kan politiet bruge politiloven og kalde det en 'administrativ frihedsberøvelse', og anholde hvem de vil, skriver hun.

Læs mere side 4

INGEN DANSKE F-16 TIL AFGHANISTAN

Modstanden mod Afghanistan krigen er stærkt nok til at forhindre en yderligere optræning af den danske deltagelse, men endnu ikke til at trække tropperne hjem. Det må være et krav til en kommende S-SF-regering, at danske tropper trækkes hjem NU. Det vil umiddelbart give mere end to milliarder at skabe velfærd for.

Læs mere side 10

29. september

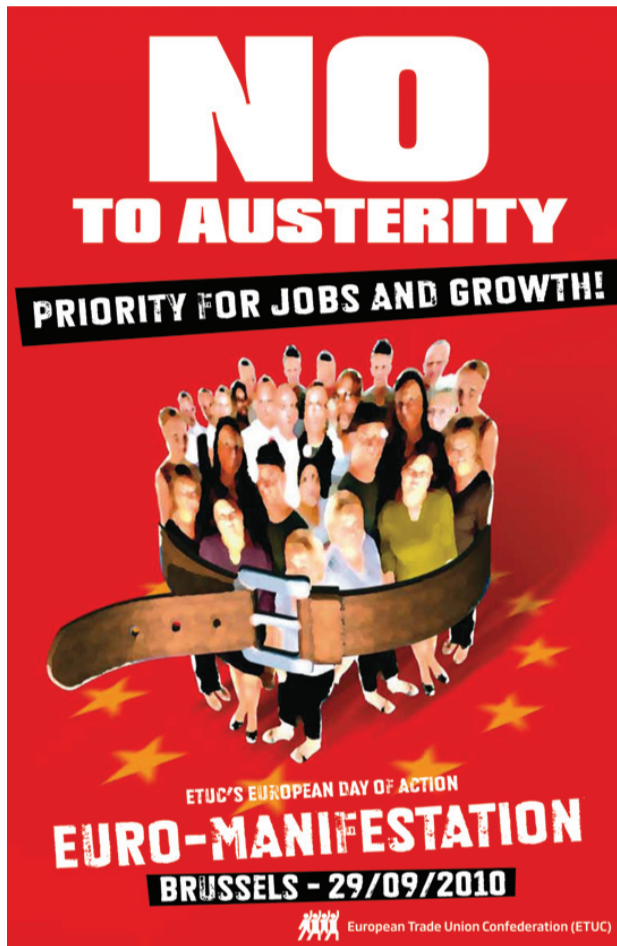
Europæisk aktionsdag mod nedskæringerne

Over hele Europa er vi i øjeblikket vidne til den største offensiv i mange år mod arbejderklassens levestandard. De herskende klasser forsøger at tørre regningen for kapitalismens krise af på almindelige lønmodtagere, arbejdsløse, studerende og pensionister. Og dette gælder både for de borgerlige og de socialdemokratiske partier. Heldigvis møder de herskende klassers offensiv modstand.

Et konkret eksempel på dette er, at den europæiske faglige sammenslutning, ETUC, har udråbt onsdag den 29. september til fælleseuropæisk aktionsdag mod nedskæringsplanerne. Feks. er der denne dato arrangeret en stor demonstration i Bruxelles med parolerne „Nej til nedskæringer – priorité arbejde og vækst“. I demonstrationens grundlag hedder det bl.a.: „Vi skabe ikke denne krise. Regningen må betales af bankerne, ikke arbejderne“. Blandt demonstrationens krav er desuden social sikkerhed, uddannelse, bedre pensioner samt „udvikling af en bæredygtig og dynamisk industripolitik baseret på lav CO2-vækst“.

Spanierne viser vejen

ETUC opfordrer desuden de forskellige medlemsorganisationer til aktioner i deres hjemlande. Den opfordring har bureaukraterne i toppen af den danske fagbevægelse, trods deres medlemskab af ETUC, desværre valgt at ignorere. Det var ellers en oplagt mulighed for at vise solidaritet mellem arbejderklasserne i de forskellige europæiske lande og varme op til demonstrationen ved Folketingets åbning 5. oktober. I modsætning dertil viser den spanske fagbevægelse vejen frem ved at erklære generalstrejke 29. september. Selvom den danske fagtop således kun ønsker at yde begrænset modstand mod nedskæringerne, er der meget du selv kan gøre. Feks. kan du og dine venner, kolleger, familie osv. tage med Enhedslisten

til den store demonstration i Bruxelles (se faktaboksen). Og så skal du selvfølgelig også have dem med til demonstrationen

ved Folketingets åbning. Men kampen mod nedskæringer bliver hård og langvarig. Derfor er det ikke nok med en demonstration i ny og næ. Der må også opbygges permanente modstandsnetværk på arbejdspladserne og uddannelsesstederne. Kun sådan kan vi undgå, at arbejderklassen kommer til at betale regningen for kapitalismens krise.

LARS HENRIK CARLSKOV

INFO:

Busturen til demonstrationen i Bruxelles koster 200 kr. for medlemmer af Enhedslisten. Der er afrejse fra København tirsdag den 28. september kl. 17.30 og opsamling undervejs i Odense og Fredericia. Bussen ankommer til Bruxelles onsdag morgen, og om formiddagen er der mulighed for at besøge EU-parlamentet.

Demonstrationen finder sted om eftermiddagen og bussen kører tilbage til Danmark efter demonstrationen. Der loves hjemkomst til Fredericia, Odense og København senest kl. 9 torsdag morgen. Du melder dig til ved at indbetale 200 kr. på Enhedslistens konto 88587871 eller bankkonto 8401 0001084773.

Husk at oplyse navn og adresse ved indbetalingen og om du stiger på i København, Odense eller Fredericia. Sidste frist er onsdag den 15. september.

Pladserne fordeles i øvrigt efter først til mølle-princippet.

Du kan læse mere på enhedslisten.dk

Erfaringer fra Holland:

Regningen Retur

Interview med Maina van der Zwan
af Anne Lange

Over hele Europa er der udsigt til nedskæringer på velfærdsområdet. Over hele Europa tales der om „konkurrenceevne“, „økonomisk genopretning“ og „solidaritet“ - ikke med de svageste, men med erhvervslivet, der er i dyb krise. Kun ganske få steder møder man argumenter, der peger i en anden retning. Man har over hele linjen købt løggen om, at det er almindelige mennesker, der skal betale regningen. I Holland forsøger *Regningen Retur* at sætte en dagsorden om at det er de riges krise og derfor dem, der skal betale for den.

Nedskæringer

Hvorfor valgte I at starte initiativet?

„Efter regeringen valgte at poste 97 milliarder Euro (ca. 722 milliarder kroner) ud til IMG og AVN, der er nogle af de største banker i verden, peger de nu på velfærdsstaten og de offentligt ansatte til at betale regningen. Bankpakkerne har efterladt et enormt hul i statskassen, så der er udsigt til gennemgribende nedskæringer, fyringer og lønnedgang. Der er endda nedsat en komite til at undersøge den offentlige sektor og finde frem til, hvordan der kan skæres 20% i budgettet.“

„En anden vigtig grund er, at ligesom i resten af Europa, var der ingen, der argumenterede for at man skulle lade erhvervslivet betale regningen. De organisationer og partier, der normalt ses som dem, der står til forsvar for arbejderklassen taler i stedet med bossernes organisationer og de liberale partier om, hvordan man kan undgå at nedskæringerne bliver alt for slemme. De konkurrerer om hvordan der skal skæres, når spørgsmålet burde være om der skal skæres, og disse grupper burde svare klart NEJ.“

Modstand

Hvordan startede I?

Helt konkret startede vi med at omringe centralbanken. Det var en lille demonstration med ca 500 deltagere, men mediedækningen gjorde, at vi kom ud til mange, og flere mindre aktioner med stor mediebevågenhed fulgte.“

„Det der for alvor satte skub i bevægelsen var det solidaritetsarbejde der blev organiseret i forbindelse med en strejke blandt rengøringsassistenter. Solidaritetsarbejdet startede blandt grupper af socialister, unge socialdemokrater, antikrigsaktivister og „de grønne“. Det var de strejkende arbejderes udholdenhed, der var grund til en sejr de fik igennem, men solidaritetsbevægelsen hjalp til at holde modet oppe og *Regningen Retur* er klart blevet båret frem af denne bevægelse.“

Racisme

Hvad er næste skridt?

„Vi bevæger os langsomt men sikkert fremad. Der er blevet

vedtaget en national demonstration i oktober, og nu mobiliserer vi til den. Der er en noget blandet modtagelse på gaden, men mange er vrede. Folk mener, der i forvejen har været for mange nedskæringer og kan ikke se, hvordan det skal kunne lade sig gøre at gennemføre flere. De er samtidig frustrerede over den politiske scene og Geert Wilders' indflydelse på hollandsk politik“

Hvordan forholder *Regningen Retur* sig til islamofobi og racisme?

„Vi blev hurtigt enige om, at bevægelsen ikke kan være udelukkende orienteret mod den økonomiske kamp. Den hadefulde politik som føres skal ikke have held til at splitte vores kamp. Desuden er mange arbejdere vrede over racismen.“

Det ville simpelthen være at skyde sig selv i foden, hvis man ikke argumenterede for solidaritet med immigranter og mod diskrimination. Derfor er det nu også en del af vores „program“ at kæmpe mod racisme. Højrefløjen skal ikke have held til at splitte vores kamp.“

Antikapitalisme

Hvad er jeres endelige mål?

„Vores endelige mål er jo selvfølgelig at få stoppet nedskæringerne. Kampen om velfærden er et langt træk, men arbejderklassen har både styrken og vreden til at vinde den. Måden vi gør det på er medvirkende til at styrke venstrefløjen og det er et andet mål. Der er brug for en stærkere aktivistisk venstrefløj, der kan give kampen et antikapitalistisk perspektiv“

Finanslov – Nu skal udlændingeloven strammes igen

Dansk Folkepartis krav for at lægge stemmer til næste års finanslov er en forhøjelse af 24-årsreglen og en undersøgelse af omkostningerne forbundet med indvandrere fra ikke-vestlige lande. Begge er forslag, der vil øge racismen.

Dette har været et tilbagevendende forløb i hele VK-regeringens levetid, fordi Dansk Folkeparti har de afgørende stemmer, har de fået gennemført utallige stramninger af udlændingepolitikken i forbindelse med finanslovsforlig eller andet.

Det har fået nogle på venstrefløjten til at drømme om, at Enhedslisten kan spille en lignende rolle under en S – SF regering efterhånden som det bliver tydeligt at S og SF ikke selv vil levere forbedringerne. Blot hvor kravet lyder på forbedringer for de svage stillede, ikke stramninger af udlændingeloven.

Vi vil ikke administrere nedskæringerne

S og SF har ikke væsentligt andre prioriteringer end regeringen. De ønsker at administrere dansk kapitalisme. I forslagene Fair Forandring og Fair Løsning har de fremlagt nogle andre bud end regeringens Genopretningspakke på, hvordan det kan gøres i en krisetid. Men det er stadig bud der betyder, at arbejderklassen kommer til at betale for krisen. Bl.a. gennem mere arbejde eller fjernelse af efterlønnen, som Helle Thorning Schmidt truede med, da dele af fagbevægelsen såede tvivl om 12 minutters mere arbejde var en god ide. Det betyder ikke at S og SF ikke vil gennemføre nogle symbolske forbedringer. Men netop kun symbolske.

På Enhedslistens årsmøde blev det besluttet at Enhedslisten kun kunne stemme for en finanslov, hvis den indeholdte „markante forbedringer“. Enhedslisten vil ikke stemme for generelle nedskæringer for at få symbolske forbedringer.

Ingen plads til systembrydende krav

Markante forbedringer af velfærden koster penge, hvis ikke pengene til det skal hentes fra arbejderklassen, vil det betyde en politik der bryder med S og SF's prioritering om at administrere dansk kapitalisme. Kapitalismens konkurrence forudsætter, at det skal være så profitabelt for

virksomhederne som muligt i Danmark.

Enhedslistens forslag om at tage pengene fra samfundets top i form af øget skat på nordsøolie, aktiehandel, militæret og formueskatten bryder med denne logik netop ved at beskutte profitter eller formuer skabt fra profitterne. Derfor er det gode forslag, men betyder også at S og SF kun vil acceptere dem, hvis de presses af en bevægelse nedefra. Hvilket igen betyder at kun gennem at skabe en stærk udenomsparlamentarisk bevægelse kan vi håbe på reelle forbedringer.

Racismen er gavnlig for regeringen

Modsat bryder Dansk Folkepartis krav ikke med den politik som regeringen ønsker at føre. Den øgede racisme, som disse krav medfører, styrker derimod regeringens muligheder for yderligere forringelser af velfærden. En velfærd som Dansk Folkeparti gerne vil ses som forsvarere af, men reelt ikke ønsker at forsvare.

Racismen giver indvandrere, især muslimer, skylden for samfundets problemer. Samtidig flytter den fokus fra de nedskæringer og bankpakker, som har skabt den øgede ulighed og forringelserne af velfærden, hvilket har forøget problemerne.

Når dele af arbejderklassen tror på at problemet ikke er bankpakker og nedskæringer, men indvandrere, betyder det, at det bliver langt sværere at opbygge sammenhold mod nedskæringerne. Hvilket svækker vores muligheder for at opbygge den udenomsparlamentariske bevægelse, som er nødvendig for at gennemtvinge selv de mindste forbedringer.

JAKOB KRIGH

Protest mod skolelukning

Stormøder og demonstrationer mod skolelukninger i Odense

Odense kommune skal spare 180 millioner. SF's rådmand, Stina Willumsen, har fremlagt en plan for „Fremtidens Skole“. Planen indeholder årlige besparelser fra 37 mio. kr., stigende til 72 mio. kr. Syv skoler skal lukkes.

„Der har været holdt en række møder i protest mod lukningerne,“ siger skolebestyrelsesformand fra Højstrupskolen, Finn Strandby Hansen, som var med til at organisere et møde med 200 forældre.

Han siger til *Socialistisk Arbejderavis*: „Vi mener, de skal bevare vores skole. Højstrupskolen er en rummelig skole og har mange udsatte og sårbare elever. Dem er vi bange for bliver tabt på gulvet i det her skoleflytnings-system.“

Tag pengene fra de rige

Finn Strandby Hansen vil ikke komme med et bud på hvor pengene skal findes. Det vil Lene Junker, der er folkeskolelærer og medlem af Enhedslisten Odense, derimod godt.

Hun siger: „Regeringens 'genopretningspakke' er intet mindre end en svinestreg. Først deler regeringen og DF milliarder ud i skattelettelse til de rigeste. Så sender de regningen videre til børn og arbejdsløse. Det er både usympatisk og asocialt.“

„Desuden vil den aftale, om 0-vækst, Kommunernes Landsforening og regeringen betyde endnu flere forringelser i den offentlige velfærd. Det er helt forkert at Kommunernes Landsforening med et nyt rødt flertal har indgået den aftale. Enhedslisten siger nej til både regeringens sparepakke og nej til Kommuneaftalen. Pengene skal tages hos dem, der har dem – de rige“

Hun fortsætter: „Odense Lærerforening har indkaldt til demonstration den 15. september på Flakhaven kl. 14.30. Kom og deltag!“

Rydning af Brorsons Kirgen

- et år efter

Et år efter politiets rydning af Brorsons Kirke den 13. august 2009 har 20 ud af 60 af de irakere der boede i kirken fået tilladelse til at blive i Danmark.

3 af irakerne er blevet familiesammenført, 6 har fået asyl og 11 har fået humanitær opholdstilladelse – en tilladelse de har fået af Birthe Rønn Hornbech selv.

I en leder i Information den 13. august står der: „I lyset af, at mange af sagerne blev genoptaget på baggrund af dokumentation fremskaffet i løbet af tiden i kirken, synes det tydeligt, at aktivismen virkede, mens systemet fejlede.“. Birthe Rønn Hornbech selv kalder idéer om at Kirkeasyls aktion gjorde en forskel for „manipulationer, der lige nu kører blandt uvidende journalister“(!)

Men ser man på tallene for irakere der har fået tildelt humanitært ophold i Danmark siden 2006 er det faldet drastisk selv om ansøgerantallet har været nogenlunde stabilt i perioden. I 2008 fik 10 irakere humanitær opholdstilladelse. I første halvdel af 2009 var det kun 2 irakere. Men i anden halvdel af 2009 – efter aktionen i kirken – var der 15 irakere der fik opholdstilladelse, det var i denne periode at de 11 irakere fra Brorsons Kirken fik deres humanitære opholdstilladelse (enkelte af dem kan have fået den i 2010). I de første 3 måneder af 2010 faldt antallet af humanitære opholdstilladelser til irakere til 2.

Aktionen i Brorsons Kirken havde stor opbakning, og vreden over den brutale rydning af kirken var enorm. I løbet af omkring 12 timer lykkedes det at få mobiliseret til en demonstration i København på 20.000.

Hvis ikke irakerne og aktivister havde gjort modstand mod de tvangsudsendelser de stod over for, ville ingen af dem have fået opholdstilladelse i dag. Kirkeasyl har slået et hul i regeringens racistiske politik, og den viser at det er muligt at vinde. Men den viser også at hvis regeringens politik skal smadres skal der større modstand til.

Tankekriminalitet

Natten til 15. december under klimatopmødet, foretager politiet en frihedsberøvelse af ca. 200 mennesker på Christiania. Lisa Marie Ødegaard var en af de anholdte, og har fulgt retssagen mod politiets masseanholdere.

Ingen af de anholdte på Christiania har nogen konkret mistanke rettet mod sig. Politiet vurderer dog, at der skal foretages en masseanholdelse i henhold til politiloven, da der foreligger en fare for grov forstyrrelse af offentlig ro og orden. En times tid tidligere har der været optøjer i Prinsessegade, og politiet har taktisk presset ballademagerne ind på Christiania. Det bliver vurderet at de befinder sig henholdsvis på Woodstock og Fredens Eng, og med dette til grund smider politiet gas de to steder. Ifølge politiloggen, der indeholder politiets egen beskrivelse af begivenhederne, bliver der sagt 'anhold alle der løber'.

Politiet masseanholder også 905 mennesker på Amagerbrogade to dage inden. Der bliver smidt sten mod Udenrigsministeriet, hvilket resulterer i to knuste vinduer. Politiet foretager en præventiv anholdelse af alle iført sort tøj.

Under den efterfølgende retssag mod politiet, er politiloggen, blevet et vigtig våben for Hanne Reumert der repræsenterer de anholdte. Her kan man se, at politiet forud for anholdelserne den 12. og 15. Har konkluderet at 'situationen er under kontrol' og 'alt er roligt'.

Tre timer efter at anholdelsen har fundet sted på Amagerbrogade, sidder folk stadig i fultog med strips og nogen med tis i bukserne. Den store demonstration er for længst nået Bella Center og blevet opløst, og her konkluderer politiet igen, at der ikke er fare for nye uroligheder. Alligevel, vælger man at holde samtlige af de frihedsberøvede i yderlige ni timer. Og det er her, politiets forsvar falder fra hinanden, for politiloven må kun tages i brug når der er overhængende fare for forstyrrelse af offentlig ro og orden.

Politiloven overlader til politiet at vurdere, hvad der eventuelt kan komme til at hænde i fremtiden. Politiet kan foretage en 'præventiv' anholdelse, eller en frihedsberøvelse, hvis de vurderer at nogen har til hensigt at begå en kriminel handling i fremtiden.

Loven er i praksis ikke andet end et angreb på vores forsamlingsfrihed. Derudover er det et brud på magtens tredeling. Politiet går fra at være den uddøvende magt, til at blive den dømmende. Når grundlaget for en normal anholdelse ikke er til stede, kan politiet bruge politiloven, kalde det en 'administrativ frihedsberøvelse', og anholde hvem de vil.

Normalt ved man godt, når man er i færd med at begå et lovbrud. Men når politiet bestemmer sig for at bruge politiloven, er det op til dem at bedømme, hvorvidt du eller nogen omkring dig planlægger at begå en kriminel handling. Lovlige demonstrationer kan på ingen som helst måde forholde sig til denne lov. Domsafsigtelsen i oktober, er afgørende for vores ret til at anvende gaden som forum, når magthaverne vender det døve øre til.

„De tiltalte frifindes“

Sådan sluttede en farce af en retssag mod to klimaaktivister, der blev præventivt anholdt under topmødet i december.

Frifindelsen kom den 31. august. De tiltalte, Noah Weiss og Natasha Verco, sad varetægtsfængslet i godt 3 uger.

De var ikke anklaget for nogen konkret forbrydelse, men for at have planlagt et eller andet. Politianklager Line Steffensen erkendte før retssagen problemet over for *Dagbladet Arbejderen*:

– Det er lidt som at tage en krystalkugle og spå. Vi vil jo have dem straffet for noget de ville have begået, hvis ikke de var blevet anholdt. Det er en udfordring.

Politiet krævede fængselsstraf og efterfølgende udvisning, men byretten fandt ingen gyldige beviser mod de to – trods længere tids telefonaflytning.

Flere retssager

Dette er kun en af en længere række sager. I januar blev de „almindelige småsager“ (ballade, hærværk etc.) mod 14 personer afsluttet med frifindelser eller kortere straffe.

Greenpeace-sagen, hvor 4 aktivister fremviste et banner for deltagerne ved et hofbal på Christiansborg, er endnu ikke afsluttet.

Politi-juristerne mente umiddelbart efter aktionen, at ca. 20 aktivister straks burde være løsladt med advarsel eller bøde – men blev underkendt af politiledelsen. Også

her er der anvendt omfattende telefon-aflytning. Et par af disse er efterfølgende kendt ulovlige af retten.

Anklage mod talspersoner

Den alvorligste retssag er mod de to talspersoner for *Climate Justice Action* (CJA), Tannie Nyboe og Stine Gry Jonassen. Den finder sted i oktober.

De er anklaget for at have organiseret *Reclaim Power*-aktionen 16. december. Retssagen har fra politiets side klart til formål at begrænse mulighederne for civil ulydigheds-aktioner.

Der skete ingen vold ved aktionen, og ingen – udover demonstrationerne selv – kom til skade. Alligevel risikerer Tannie og Stine et års fængsel eller mere.

De 968 anholdte 12. december

Den sidste retssag går den anden vej. 250 af de 968 anholdte ved demonstrationen *People First – Planet First* 12. december har anlagt erstatningssag mod politiet for uberettiget anholdelse. De kræver hver 15.000 kr. i erstatning, i alt knapt 4 millioner kr.

Retssagen er i gang, og politiet har erkendt, at de har anholdt for mange – men ikke *hvor mange* for mange.

Udfaldet var ikke kendt ved redaktionens slutning.

Baggrund

Politi i stedet for klimaløsninger

Problemet for magthaverne op til topmødet var, at de godt vidste, at der var et bredt folkeligt krav om et eller andet resultat, som ville hjælpe klimaet. På den anden side var de lige så klar over, at de ikke ville levere varen.

Den globale økonomiske krise var for alvor slået igennem et år forinden, så større investeringer i klimaløsninger var helt udelukket for verdens nyliberale politikere.

Men hvad med den folkelige opinion? Hvis den fik for meget plads, så større dele af befolkningen begyndte at diskutere, *hvilke* klimaløsninger der burde anvendes, så ville politikerne komme under pres.

Så man gør to ting: På den ene side opretholder man illusionen om, at der faktisk ville komme et eller andet positivt ud af topmødet. På den anden side starter man en systematisk hetz-kampagne mod alle, der havde tænkt sig at demonstrere ved topmødet.

Gennem 8 måneder var det på skift politikerne (med Brian Mikkelsen i spidsen), politiet og medierne, der fremmanede et billede af horder af voldsbøller, der ville komme til København og „brænde byen af“.

Målet var ikke at skræmme organiserede klima-aktivister fra at protestere – men at de fik følgeskab af titusinder af „almindelige mennesker“.

Der blev bygget „klimafængsel“ i Valby. Politiet fik vandkanoner. Politiet fik lømmelpakke. Der blev iværksat telefon-aflytninger. Folk omkring Bella-Centret blev opfordret til at angive „mistænkelige personer“. Der blev snakket om „sort blok“ osv. osv.

Problemet er, at den slags virker – i hvert fald for en tid. Det var først de sidste par uger op til 12. december-demonstrationen, at aktivister ikke *altid* blev spurgt, om det nu var sikkert at deltage.

Demonstrationen 12. december blev en enorm succes med 100.000 deltagere. Politikerne stod med skammen. Men det der kunne have været en månedlang folkelig debat om klimaløsninger blev stoppet af politi og mediehetz.

Retssagerne skal bruges som et figenblad til at dække over politiets million-bevillinger til topmødet – og mediehetzen op til topmødet.

„Uddannelse uden penge?“ - spørgsmålet er om det er en mulighed om blot få år.

På vej mod private universiteter

Et rekordstort antal har i år søgt ind på en videregående uddannelse. Det er ikke atypisk for krisetider, at folk søger ind på uddannelsesstederne – men hvad er det for en uddannelse de nye studerende kan forvente at få?

Universitetsloven fra 2003 har betydet en række ændringer af strukturen på universiteterne. Universiteterne er blevet selvejende institutioner, der er kommet bestyrelserne med eksternt flertal – spidser fra det danske erhvervsliv, som skal stå for at træffe beslutninger om universitetets økonomi og fordele de samlede ressourcer.

Bestyrelserne står desuden for at ansætte eller fyre rektor, der nu sidder med den enevældige magt over universitetets daglige drift. På Københavns Universitet er det kun to repræsentanter ud af en bestyrelse på 11, der er valgt af de studerende – seks er eksterne medlemmer.

Ændringen i ledelsen er gennemført sammen med en række andre ændringer, der alle er en del af den nyliberale politik, som regeringen fører, med det ene mål at markedsføre universiteterne og forberede dem på en reel privatisering.

Nedskæringer og underkvalificerede studerende

Afdemokratiseringen af universiteterne er foregået samtidig med massive nedskæringer ca. 3 % årligt. Hvilket har ført til at der på en række uddannelser har været helt op til 31 studerende per underviser.

Samtidig med at nedskæringerne på undervisning gør det sværere for de studerende at lære, betyder en ny betalingsmåde at studerende der kan mindre, består deres eksamener.

Hver studerende, der består en eksamen udløser penge, det såkaldte taxametertilskud – universitetet skal selv betalt for en studerende, der ikke består eksamen.

En undersøgelse på Samfundsvidenskab, Naturvidenskab og Humaniora på KU, viser, at hver tredje underviser har følt sig presset af universitetsledelsen til at prioritere gennemførelse over faglighed. Hver sjette underviser har ladet ukvalificerede studerende bestå eksamen.

For de hurtige og dygtige

Begrænsningen på SU-perioden rammer dem, der

har svært ved at følge med, hvilket typisk er unge fra arbejderklassen, netop dem som SU'en skulle hjælpe. De, der går fra studentereksamen til en videregående uddannelse indenfor to år, får lov at gange deres gennemsnit og får derved bedre mulighed for at få en plads på deres ønskede studie. Dette betyder en reel straf for de, der ikke starter indenfor to år, da de dermed kommer bagerst i køen.

Endelig er der med afskaffelsen af gruppeeksamener prioriteret individualisme frem for fællesskab.

Uddannelse for erhvervslivet giver skæve prioriteringer

Den nyliberale politik har også ramt forskernes forhold. Instituttlederen kan nu pålægge en forsker at forske i noget bestemt – det der giver positivt tal på bundlinjen. Frem for at forske i emner, der er samfundsrelevante, så prioriteres, der nu forskning i erhvervsrelevant viden. Som f.eks. forskning i nye lykkepiller, frem for et bedre arbejdsmiljø. Danmarks Pædagogiske Universitetskole (DPU) fyrede i juni 2010 to medarbejdere med henvisning til at deres forskning ikke var relevant – de forskede i pædagogisk filosofi.

Nedskæringer

Nedskæringerne gør at universiteterne ikke fungerer optimalt, derfor skabes plads for argument, om at løsningen er privatisering.

Strukturen på universiteterne er nu næsten klar til, at det private kan overtage, så selvom videnskabsminister Charlotte Sahl-Madsen har udtalt, at en privatisering ikke ligger øverst på hendes liste, så vil det uden tvivl blive aktuelt, hvis regeringen beholder magten.

Selv i en S-SF-regering er universiteterne ikke sikret mod en privatisering. Derfor er det nødvendigt at tage diskussionen om universiteternes fremtid op og kræve at vi får videregående uddannelser med plads til alle, ikke kun eliten, hvor forskning i samfundsrelevant viden prioriteres over erhvervsrelevant viden, elevdemokrati over topstyring, kollektivitet og over egoisme.

Kort sagt, uddannelse for livet – ikke erhvervslivet.

Det mener vi:

Sort finanslov – og muligheder for kamp

Selv borgerlige økonomer er begyndt at tale om risikoen for et såkaldt „double dip“ eller „dobbelt dyk“ i økonomien. Men der vil ikke være tale om et dobbelt dyk, fordi det ville forudsætte at der havde været et reelt opsving og ikke kun en opbremsning i den økonomiske nedtur.

Gennemføres finanslovsforslaget, vil det koste yderligere 12.000 arbejdspladser. Finansloven bygger på genopretningspakken nedskæringer, der rammer de svageste. Det eneste der ikke skæres på er militæret, motorveje og så er der også lige råd til at sænke selskabsskatten.

Angrebet på velfærden er et frontalangreb der rammer hele den offentlige sektor. 51 kommuner overvejer at lukke skoler. Regionerne fyrer igen personale på landets sygehuse osv. Det er i de kommende måneder at nedskæringerne bliver til virkelighed, derfor er det også i de kommende måneder, der kan opstå kampe. Forhåbentlig vil nogle arbejdere i den offentlige sektor vælge kampen frem for at bøje nakken.

I sommeren 2007 valgte SOSU'erne i Holstebro at tage sagen i egen hånd og gik i strejke. En ny strejke vil som dengang kunne opnå enorm opbakning. I en sådan situation skal venstrefløjene være 100 % klar til at støtte op om kampen og argumentere for at sprede strejkerne, så de strejkende ikke kommer til at stå alene.

Formanden for Danske Gymnasieelevers Sammenslutning opfordrer her i avisen til at besætte gymnasierne. Det skal vi støtte 100 % op om - samtidig skal vi være dem, der argumenterer for at én dags besættelse ikke er nok.

Et besat gymnasium kan blive en central for at organisere modstanden. Hvis eleverne ikke bliver på gymnasierne, men går ud på andre uddannelsessteder og arbejdspladser for at få flere med.

Det er samtidig den eneste chance gymnasieelever har for at vinde mere end symbolske indrømmelser. Besættelsen rammer kun eleverne selv, der ikke får den undervisning de skal bruge til eksamen, men hvis de får dele af de offentligt ansatte som også rammes af nedskæringer med kan det presse regeringen til indrømmelser, fordi deres arbejde er nødvendigt for at få samfundet til at fungere.

Hvis et besat gymnasium skal blive et center for modstand kræver det diskussioner og demokratiske beslutninger blandt alle eleverne. Men det kræver også at beslutningen bliver at gøre gymnasierne til et center for modstand. Her er socialisters argumenter centrale.

Vi skal forklare, at der er råd både uddannelse og plejehjem, hvis det prioriteres over motorveje og militær og vi skal argumentere for at denne prioritering kun bliver til virkelighed, hvis vi står sammen i en bevægelse, der kan sætte samfundet i stå.

Socialistisk Arbejderavis

Udgivet af Internationale
Socialisters Ungdom,
Adresse: ISU
Postboks 522,
1577 København V
Konto Nr.: 5381 - 0490686

Mail: saa@socialister.dk
Web: www.socialister.dk

Tryk: Trykcentralen Ansv.: Jakob L.
Krogh. Red. afsluttet den 6.
september
2010 - ISSN 1600-2687

Trotskyjs Socialisme

For 70 år siden blev den russiske revolutionær Leon Trotsky myrdet. Esme Choonara tager et kig på hans liv, idéer og arv.

I denne uge er det 70 år siden en af den russiske diktator Joseph Stalins agenter myrdede den eksilerede russiske revolutionær Leon Trotsky ved at smadre hans kranie med en isøkse. Trotsky var i sit hus i Mexico da morderen kom ind i hans arbejdsværelse og angreb ham. Dette var dog ikke Stalins første forsøg. Kun få uger tidligere havde en gruppe af hans mexicanske støtter lanceret et væbnet angreb på Trotsky's hus, og dræbt en vagt. Stalin var så opsat på at dræbe Trotsky og hans eftermæle at han allerede havde ryddet det meste af Trotsky's nærmeste familie af vejen, enten ved at få dem til at begå selvmord eller ved at myrde dem.

I 1929 tvang han Trotsky til at gå i eksil og bagvaskede ham for at være en fascistisk spion og arbejdernes fjende. Sidste år fremstillede en udstilling i Skt. Petersborg nogle af de latterlige midler som det russiske regime anvendte for at udrydde et hvert spor af Trotsky's sande arv. Blandt de udstillede genstande var et tørklæde fra lærernes fagforening fra 1925 med portrætter af revolutionens ledere. Billedet af Trotsky var blevet klippet omhyggeligt ud og erstattet med blankt stof. Hundrevis af fotografier fra revolutionsårene var også blevet manipuleret for at fjerne Trotsky fra hans plads i historien.

Men da Trotsky blev myrdet havde han været i eksil i 11 år. Han havde kun en lille håndfuld tilhængere i forskellige lande og ingen reel indflydelse på begivenhederne på verdensscenen. Hans allierede i Rusland var enten blevet myrdet eller knækket af Stalins terror. Så hvorfor opfattede Stalin ham alligevel som en trussel?

Trotsky var en af de centrale ledere af den russiske revolution i 1917 og hjalp således med at skabe et samfund, der, selvom det kun eksisterede i ganske kort tid, var et af de mest radikale og frigjorte samfund vi nogensinde har set. Han førte den Røde Hær til sejr – en revolutionær styrke, der næsten var bygget op fra bunden til at forsvare det nye samfund mod Ruslands gamle herskere og over et dusin invaderende hære.

Forfølgelse

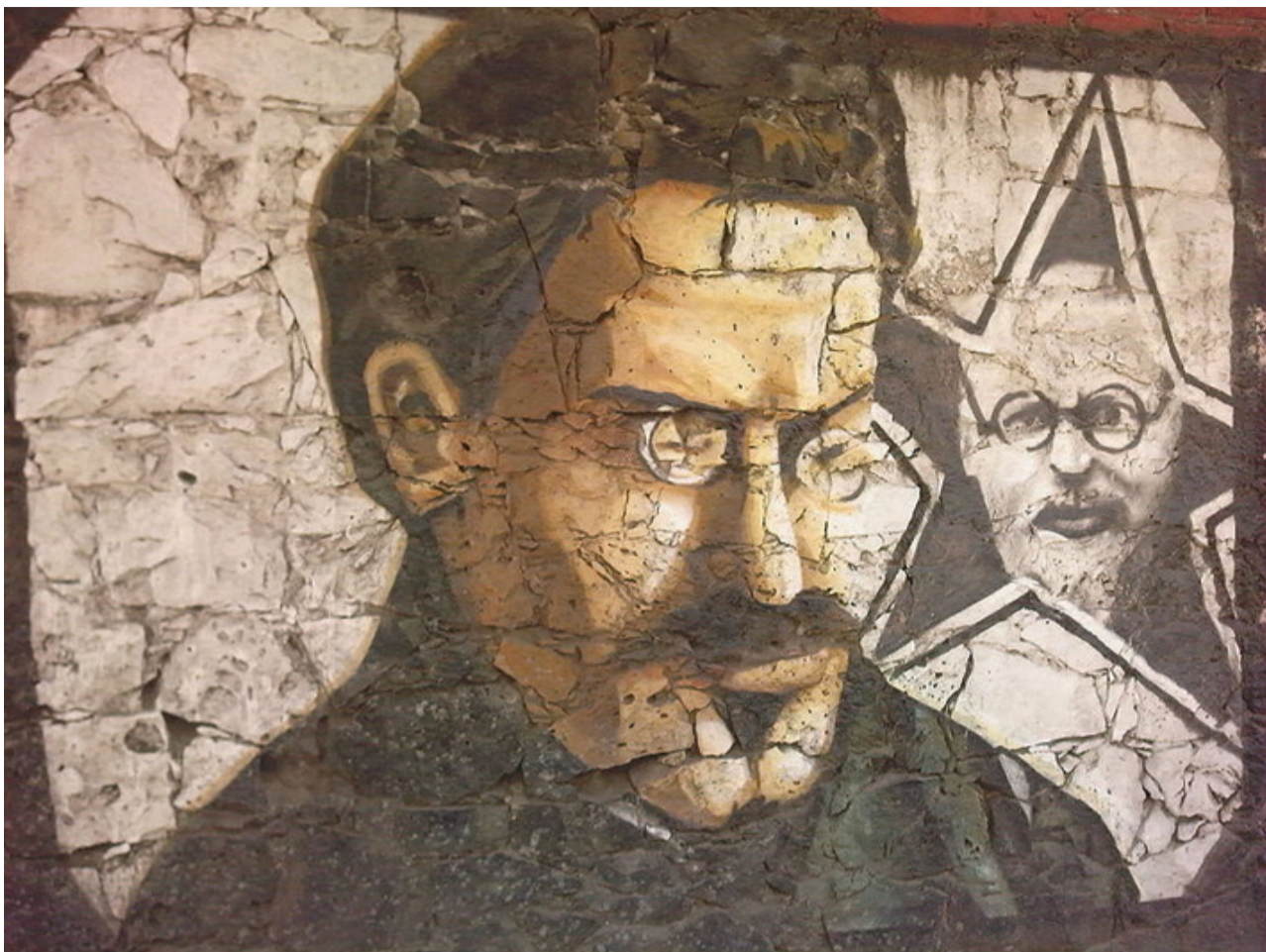
Trotsky nægtede at give efter overfor Stalins løgne og forfølgelse og vedblev dermed med at være et eksempel på hvad den russiske revolution rent faktisk handlede om. Det var dette som Stalin var så opsat på at udrydde. Mange historikere har set kampen mellem Trotsky og Stalin som en kamp mellem to magtliderlige individer. Men i virkeligheden skyldtes konflikten to forskellige visioner om forandring, og to forskellige sociale kræfter. Trotsky troede, ligesom Karl Marx, på at almindelige mennesker besad evnen til at lede samfundet og at arbejdere udgjorde nøglen til succesfuldt at omstyrte kapitalismen. Han havde været med at få dette til at ske i 1917.

Trotsky var en internationalist – både af princip og fordi det var klart at revolutionens overlevelse i et globalt økonomisk system afhang af hvorvidt den bredde sig eller ej.

Stalin, derimod, spillede en minimal rolle i 1917. Han fik først en fremtrædende rolle da revolutionen var ved at blive kvalt – internationalt isoleret, udsat for invasioner fra udlandet og hærgnet internt af hungersnød og resultaterne af borgerkrigen.

De desperate forhold dette skabte frembragte en ny klasse af bureaukrater, der udgjorde fundamentet for Stalins styre.

Trotsky forklarede i 1929: "Størstedelen af denne embedsstand, som er steget op over masserne er dybt konservativ ... Det er dette konservative lag, som udgør Stalins mest magtfulde støtte." Tusindvis af de mest engagerede revolutionære var blevet dræbt, da de forsøgte at forsvare de nye samfund. Og arbejderklassen, der havde været central i skabelsen af revolutionen, var voldsomt svækket af den frygtelige fattigdom og hungersnød, der prægede landet efter borgerkrigen. Den russiske industri var allerede i 1921 så

godt som kollapsede. Så ved slutningen af borgerkrigen var der omkring 5,9 millioner statslige embedsmænd, mod kun 1,25 millioner produktive arbejdere.

Men fremvæksten af et nyt bureaukrati var ikke uundgåeligt. For Trotsky udgjorde udbredelsen af revolutionen, især til Vesteuropa, nøglen til at vende situationen. Han så at dette var den eneste måde hvorpå man kunne stoppe isoleringen og ødelæggelsen af den revolutionære Rusland og genopbygge industrien og arbejderklassens politiske styrke. Dette var ikke nogen vild eller søgt idé. Europa var præget af uro med massive kampe i bl.a. Tyskland, Spanien, Ungarn og Storbritannien i årene efter den russiske revolution. Trotsky spillede en central rolle i opbyggelsen af Kommunistisk Internationale [Komintern - oversætteren] der bragte revolutionære fra hele verden sammen for at diskutere strategi og taktik.

I modsætning til Trotsky's internationalisme, erklærede Stalin i 1924 at det var muligt at opbygge „socialisme i ét land“. Logikken bag dette havde intet at gøre med socialisme – det handlede om at konkurrere militært og økonomisk med kapitalistiske stater. Og for at kunne konkurrere besluttede Stalin at Rusland måtte forsøge at indhente langt mere industrialiserede lande. Stalin forklarede dette til en gruppe ledere i 1931: "Vi er 50 eller 100 år bag de mest avancerede lande. Vi må indhente denne forsinkelse i løbet af ti år. Enten gør vi dette ellers knuser de os."

Globalt

Det var denne proces som grundlæggeren af Socialist Worker's Party [IS's engelske søsterparti - oversætteren] Tony Cliff døbte statskapitalisme – konkurrence på den globale scene organiseret via stater snarere end gennem individuelle firmaer. Denne konkurrence påvirkede alting i det russiske samfund. Den medførte brutal undertrykkelse og forfærdelige forhold for arbejdere og bønder, der blev tvunget til at betale prisen for forøgelsen af Ruslands produktionskapacitet. Stalins første femårsplan, der begyndte i 1929, medførte hungersnød for millioner af mennesker og et massivt fald i levestandard for andre. Tusinder blev tvunget ind i arbejdslejre.

Da Stalins regime ændrede på revolutionens økonomiske fundament – arbejdermagt – førte det samtidig til tabet af mange af de politiske resultater. Kvinder og nationale mindretals rettigheder såvel som religiøse friheder blev ophævet. Selv kunsten, der havde blomstret i revolutionens første tid blev pålagt streng kontrol. Den internationale bevægelse der havde været i færd med at sprede revolutionen blev underordnet russiske udenrigspolitiske hensyn. Og sidst men ikke mindst blev Stalins modstandere knust. Næsten samtlige ledere af 1917 revolutionen blev

myrdet under hans styre. Der dannedes således det som Trotsky kaldte „en hel flod af blod“ mellem 1917 revolutionen og Stalins uhyrlige regime.

Trotsky gav aldrig op, men vedblev med at skrive, tale og organisere i alle lande han boede i. Han mente, at det arbejde han udførte i eksil, var blandt hans vigtigste. Og mens Trotsky opfattede sig selv som et af Stalins ofre, så sikrede hans udholdenhed og urokkelige engagement at idéerne om socialisme fra neden – at arbejdere kan befri dem selv og skabe et nyt samfund bygget på lighed – overlevede.

En inspiration for vores tid.

Trotsky blev ikke blot drevet ud af Stalins Rusland, han blev også nægtet indrejsetilladelse til vestlige „demokratier“. Stalin og de vestlige ledere var således enige om at anse Trotsky som utålelig, fordi han var en levende repræsentant for en farlig idé – at almindelige mennesker kunne tage magten og ændre verden. Han var den første socialist til at udvikle en detaljeret kritik af Stalins Rusland, og han lagde dermed et fundament som senere generationer kunne bygge videre på.

Trotsky levede og skrev i en tid fyldt med oprør, krise, krig, revolution og fascismens fødsel. Hans idéer har en enorm relevans i dag. Trotsky's skrifter om „enhedsfront“ er stadig en guide til hvordan revolutionære socialister kan arbejde sammen med andre på en principfast og forenet måde, samtidig med at de udbreder revolutionære idéer. Trotsky udviklede en analyse af fascisme og en strategi til at besejre den, selvom han tragisk nok var for isoleret til at have nogen indflydelse på begivenhedernes gang.

Ethvert område af den menneskelige eksistens interesserede Trotsky. Han skrev om litteratur, kunst, historie og sågar om bibliotekarernes rolle. Han skrev om kvinders frigørelse. Som alle store marxister lærte Trotsky af sine oplevelser. I 1905 var han involveret i en kæmpe strejkebølge, der førte til revolution. Denne revolution blev til sidst knust, men Trotsky lærte om arbejdernes magt og kreativitet. Han deltog i og blev valgt som leder i Petrograd-sovjetten – et arbejdersråd bestående af delegerede valgt direkte fra fabriksgulvet.

Hans erfaringer fra revolutionen i 1905 hjalp ham også med at udvikle hans teori om „permanent revolution“, der fokuserede på arbejdernes afgørende rolle i en revolutionær kamp – selv i udviklingslande hvor de ikke udgjorde majoriteten.

Trotsky's mange skrifter er stadig værd at læse i dag – de indeholder en essentiel indsigt og erfaring fra en person, der stod midt i kampen for at befri verden for krig, udnyttelse og kapitalismens elendighed.

Europas syndebookke

Italien, 2008. Lokale nedbrændte 13 roma-lejre - mens ordensmagten så passivt til.

I juli måned blev 23 romaer, personer med sigøjnerherkomst, administrativt udvist af Danmark. Grunden hertil var at de havde opført deres lejruautoriseret og at de brugte et nedlagt posthus, ligeledes til beboelse, på Amager fæled.

Dermed lægger Danmark sig ind i trend med Frankrig, Italien, Nordirland og Ungarn, hvor romaer i den senere tid i stor grad har været udsat for diskrimination, forfølgelse, vold og udvisninger. Grunden til at de danske romaer blev udvist, var naturligvis ikke, fordi de opholdt sig på uautoriseret grund, men at man slet og ret ikke ønskede disse mennesker i nærheden af København. De administrative udvisninger som de danske myndigheder har fået beføjelser til er et grundlæggende brud på demokratiske principper som retten til at komme for en dommer.

Uhyggelige paralleller

Noget der dog er ligeså bekymrende er, at romaerne er Europas suverænt mest udsatte befolkningsgruppe. De mange romaer som lever spredt rundt i hele Europa har meget dårlige vilkår og får ingen eller kun ringe service af de lokale myndigheder. Berlusconi's regering sendte sidste år op imod 9000 soldater ud i Italiens gader for at holde øje med og udvise romaer som ikke ville lade sig registrere i et nyt kriminalregister, og efter en mediekampagne, der prædikede hetz imod romaer, blev flere lejre brændt ned af racistiske voldsmand.

I Frankrig har Sarkozy ladet mange lejre rømme med bulldozere, ofte med en halv times varsel, så hundredvis af mennesker er blevet hjemløse og udvist. I Nordirland, hvor der også findes romaer, er antallet af voldelige, racistiske overfald eksploderet og alene i juni blev over hundrede medlemmer af romasamfundet i Belfast

overfaldet. Fælles for alle disse episoder, både herhjemme og i udlandet, er, at romaerne bliver syndebookke for kapitalismen i krisetider.

Sarkozy styrtdykker i meningsmålingerne fordi hans regering vil gennemtvinge store angreb på velfærden, især imod pensioner og sociale ydelser, og han beskyldes for generel inkompetence. Derfor angriber han romaerne for at spille stærk og vise handlekraft, og samtidig lægge ansvaret for de ringe sociale vilkår over på de absolut fattigste.

At udpege syndebookke er også en yndet disciplin blandt politikerne herhjemme. For at foregive at man gør noget ved kriminaliteten i København dæmoniseres romaerne som notoriske småkriminelle som stjæler med arme og ben, og som eneste løsning udvises de. Samtidig kan vi andre forvente forringelser og nedskæringer.

På denne måde dæmoniseres svage grupper i samfundet, hvilket medfører at den generelle befolkning mobiliseres til at lade deres frustration gå ud over disse, i stedet for magthavernes nedskæringer.

Nedbrændingen af lejre i Italien og overfaldene i Nordirland er en eskalering af racismen i dagligdagen. På Roskilde Festival oplevede jeg en negativ og direkte ondsksfulde attitude over for flaskesamlende romaer.

Før i historien har stigmatisering af minoriteter medført voldsomme overgreb. Jøder og romaer i 30'ernes tyskland oplevede dette i koncentrationslejrene. Det er endnu ikke så slemt, men hetzen mod muslimer og den stigende forfølgelse af romaer peger en skræmmende retning.

ROBERT LANGE

Kapitaliseret frygt

Frygt er et effektivt redskab. Den kan kapitaliseres. Hvilket den i høj grad er blevet og stadig bliver efter 11. september. Karen Jespersen og Ralf Pittelkows seneste bog *Islams Magt - Europas Ny Virkelighed* er endnu en bog, der forsøger at bevise påstanden om, at Danmark og Europa er ved at blive oversvømmet af muslimske indvandrere, der ikke vil os noget godt. Deres kommende foredragsturné er formodentlig lige så meget et udtryk for en smart forretningsmodel som for samfundsengagement.

Islams Magt appellerer til de laveste følelser i mennesket, nemlig frygt, had og intolerance. Karen Jespersens og Ralf Pittelkows politiske projekt om at *afsløre* Europas muslimer som en farlig masse, der kun sidder og venter på at overtage verdensherredømmet, er skjult bag en facade af overfladiske

beskrivelser af en karikatur af Islam, der primært er baseret på fordomme og myter, og slet ikke har det videnskabelige belæg, som bogen udgiver sig for at bygge på. En stor del af deres såkaldte dokumentation viser sig nemlig hurtigt at være pseudovidenskabelige påstande, bestående af manipulerede tal og taknemmelige statistikker. Bogens påstande kommer derfor til at bygge på en gang politisk propaganda, der i er mindre troværdig end Lars Hedegaard eller præsterne fra Dansk Folkepartis foreninger.

Sagkundskaben er nemlig nået til en ganske anden konklusion end Jespersen og Pittelkow. Danmark er ikke ved at blive løbet over ende af muslimske indvandrere og herboende indvandrere og efterkommere klarer sig ualmindelig godt. Indvandrere og efterkommere er overrepræsenteret på de videregående uddannelser. Indvandrere og efterkommere har i de seneste år oplevet en stadig faldende arbejdsløshed. Indvandrere og efterkommere er statistisk set mindre kriminelle end etniske danskere, når man korrigerer for socio-økonomiske faktorer.

Karen Jespersens og Ralf Pittelkows billede af et muslimsk parallel-samfund i Danmark er svært at genkende i den virkelige verden. Besøger man eksempelvis Vollsmose i Odense, hvor næsten halvdelen af de 10.000 beboere har anden etnisk baggrund end dansk, møder man en bydel, der ikke kan leve op til deres beskrivelse af *ghettoen*. Jeg tvivler da også stærkt på, at de nogen sinde har sat deres ben i Vollsmose. Ja, Vollsmose er en multikulturel bydel. Her finder man gamle mænd i kjortler og unge mænd med kalotter. Her er slagteren halal og biblioteket har en større samling arabisk litteratur end bogbussen i Nørre Bøvelse. Men nej, kriminalitetsraten er ikke højere her end andre steder i Odense og der er ikke minareter, der udskrider et Allahu Akhbar i tide og utide - højst lyden af en forkølet kirkeklokke.

Frygten for muslimer hænger i høj grad sammen med sammenkædningen af Islam og terror. Påstanden om at alle terrorister er islamister er ikke alene usand, men også farlig. Hvis alle terrorister er islamister, er alle muslimer potentielle terrorister, og Karen Jespersen og Ralf Pittelkow er dermed med til at dæmonisere en femtedel af verdens befolkning. Deres anti-muslimske påstande legitimerer den islamofobiske tendens, der de sidste årtier har præget hele den europæiske højrefløj og nærer den frygt, som ikke alene giver Karen Jespersen og Ralf Pittelkow brød på bordet, men også legitimerer ringeagtelsen og undertrykkelsen af muslimer verden over.

ANNA RYTTER, FOLKETINGSKANDIDAT FOR ENHEDSLISTEN,

Modstand.org
Bøger til socialister og antikapitalister

Ræset mod bunden

Erhvervslivets bosser og regeringen taler gang på gang advarende om, at den danske konkurrenceevne er i fare. Kort fortalt er danske arbejdere for dyre og de arbejder ikke nok.

Andre af vores nabolande siger det samme. Regering på regering har gang i en international konkurrence om hvem, der kan styrke konkurrenceevnen mest, eller sagt med andre ord: Hvem der kan forringe forholdene mest muligt for arbejderne.

Der skal bruges megen ideologi og trusler, hvis man skal overbevise arbejdere om, at de gør bedst i at holde igen med løn eller sågar gå ned i løn.

Truslen om globalisering er et godt redskab for bosserne: Hvis I ikke makker ret, så flytter vi bare fabrikken ud til Østen, hvor lønningerne er så meget lavere.

Og vi bliver fodret med historien om, hvordan det gik tekstilindustrien i Herning og omegn, der først flyttede til lavtlønsområder i Sydeuropa, og da lønningerne også blev for dyre der, så flyttede de ud til Østen.

Det får vi at vide også vil ske for andre virksomheder. Så min ven, hvis du ønsker at beholde dit job, må du forstå, at du ikke længere kan få så meget i løn og at du i øvrigt helst skal løbe stærkere.

Der er virksomheder, der forsøger sig med udflytning, men generelt er billedet ikke så simpelt. Der er væsentlige faktorer, der taler imod at virksomheder flytter ud.

I dagens produktion spiller maskiner en stor rolle. Kun de færreste produkter laves i hånden, men det meste laves på store maskiner og i en stigende grad, hvor effekten af at holde maskinerne kørende spiller en større rolle end den enkelte ansattes løn. Sagt med andre ord er lønandelen i en produceret enhed i dag betydeligt lavere end den var for bare 30 år siden. Og det er sket takket været den teknologiske udvikling.

Derfor skal en virksomhed være ret sikker på, at produktionen ikke går ned ved en udflytning, så det, der kan spares i lønkroner, bliver mangfoldigt ædt op af produktionstab. Det er ikke uden grund, at en højtuddannet arbejdskraft er guld værd for virksomhederne.

Et andet problem for virksomhederne ved en udflytning er, at det koster at flytte. Der er investeret kapital i bygninger og anlæg, der ikke bare let kan realiseres ved en udflytning. Det koster at have en usalgbar fabriksbygning stående tom i Danmark.

Endvidere er der også alle de ledelsesmæssige problemer ved at flytte. Der skal opbygges en satellitleddelse langt væk fra det danske hovedkvarter. Og det har mange virksomheder erfaret ikke altid er en let opgave. Et andet sprog, en anden kultur.

Ikke at forglemme er der også de lange transportveje at tage hensyn til. Transport koster, og med de stigende energipriser vil det i fremtiden blive en endnu vigtigere faktor. Lange transportveje betyder generelt øgede udgifter til logistik og lagerkapacitet. At køre efter just-in-time princippet – ikke at have lager men forvente at få stabile leverancer fra underleverandøren, bliver langt sværere med lange transportveje.

I europæisk målestok går billedet faktisk også den modsatte vej indenfor nogle brancher. Japanske bilmærker som Honda, Toyota og Nissan etablerer samlefabrikker i Europa for at være tæt på deres markeder. Nærheden af markedet betyder meget for virksomhedernes strategi.

Endelig er Østens arbejdere ikke bare en kuet lavtløns arbejdskraft. Denne sommer har været præget af store arbejdskampe i flere asiatiske lande. Tekstilarbejdere i Bangladesh og arbejderne i de store kinesiske japanskejede bilfabrikker er blot nogle af de mange arbejdere, der har været i kamp for højere løn og bedre arbejdsvilkår. Fattige arbejdere i Østen kender også deres værd og kræver mere i løn.

Der er ingen grund til at danske arbejdere bøjer nakken overfor globaliseringens spøgelse. Løntilbageholdenhed er kun foræring til arbejdsgiverne. Løntilbageholdenhed betyder, at forskellen mellem rig og fattig øges i Danmark, og det er den grådighed hos de få, der i forvejen har mest, der virkelig kan bruge globaliseringens spøgelse til at forringe forholdene for de mange.

PETER IVERSEN

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning:

Tag nedskæringerne af bordet – besæt gymnasiet

Socialistisk Arbejderavis har talt med Frederik Gjørup Nielsen, formand for Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS).

Sammen med de andre organisationer både for ungdomsuddannelserne, de videregående uddannelser og LO Ungdom er Danske Gymnasieelevers Sammenslutning med til at organisere initiativet Unge Ta'r Ansvar, der vil mobilisere til demonstrationerne ved Folketingets åbning d. 5. oktober.

„Vi kan ikke stå de her nedskæringer på finansloven overhørig. Man er ved at kaste de unge ud i en ungdomskrise, med færre der får en ungdomsuddannelse og rigtig mange unge arbejdsløse. Vi mener ikke, at den nuværende politik er ansvarlig.“, giver Frederik Gjørup Nielsen som begrundelse for, hvorfor det er det eneste ansvarlige at gå med i initiativet.

I de ni år med VKO ved magten har unge flere gange mødt talstærkt frem til store demonstrationer mod nedskæringer, men nedskæringspolitikken er fortsat. Alligevel mener Frederik Gjørup Nielsen, at der kan komme noget ud af en ny stor demonstration.

„Vi bliver jo nød til at kæmpe videre. Vi tror på, at vi sagtens kan vinde kampen om, at det ikke er ansvarligt at skære ned på uddannelserne under en krise. Der er ved at brede sig en enighed i samfundet om, at man skal investere i unge, fordi de repræsenterer fremtiden.“ Siger Frederik Gjørup Nielsen og fortsætter:

„Vi håber dels at komme i dialog omkring nedskæringerne og ultimativt få dem af boret. Derudover vil vi gerne aktivere en masse unge i kampen imod de nedskæringer, som rammer dem, hvad enten de er ude i arbejde eller under uddannelse.“

For at opbygge en stærk kampagne opfordrer Frederik Gjørup Nielsen alle til at blive aktive i deres elevråd, deres studenterråd, eller i deres lærlingeorganisation og så komme med til de aktioner og aktiviteter, som bliver arrangeret frem til Folketingets åbning. Man kan følge med i hvad der sker på facebookgruppen „Unge Ta'r Ansvar“

„En del af vores strategi op imod folketingets åbning vil nok være at gå ud og opfordre til at besætte gymnasierne.“ siger Frederik Gjørup Nielsen om en af aktiviteterne.

Nedskæringer på gymnasierne

I de ni år under VKO er der blevet skåret omkring 10 % på landets gymnasier. I 2001 fik de i gennemsnit 88.000 kroner per elev om året. Nu får de kun 78.500 kroner.

Derfor er der i dag flere 1.g klasser med over 30 elever. Alene i år er antallet steget med 24 procent, således at der er 18.000 elever i klasser med over 30 elever.

Nedskæringerne på gymnasierne på finansloven er på omkring 150 millioner. Det svarer til 1.700 kr. per elev eller 2 %. Det er nogle ret voldsomme nedskæringer, som kommer til at gøre ondt ude på de enkelte gymnasier. Det betyder større klasser og den generelle kvalitet af undervisningen forringes, siger Frederik Gjørup Nielsen, formand for Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, til Socialistisk Arbejderavis

Bannermaling på
Christianhavns
gymnasium, 2006
(Foto: Svend
Espensen)

Erfaringer fra tre besættelser

Strukturreformen gjorde i 2006 122 gymnasier til selvejende institutioner hvilket medførte en række omkostninger for især de små gymnasier. I finansloven 2007 ville regeringen skære 90 mio. og i 2008 100 mio. Dette udløste en række besættelser.

Socialistisk Arbejderavis har talt med Line Emilie Blasen, Sonja Lange og Christine Bergen, der alle har været med til at besætte deres gymnasier.

Besat gymnasium - et forum for politisk debat og mobilisering

Line Emilie Blasen tidligere elev på Espergærde Gymnasium

Hvorfor besatte i jeres gymnasium?

Det gjorde vi fordi at der var alle de her nedskæringer, og det kom til at gå ud over mange af gymnasierne og det syntes vi i bund og grund var for dårligt. Fordi de havde ikke for mange penge i forvejen.

Selvom det ikke lige ramte os fordi vi var et af Danmarks største gymnasier, derfor var det bare en sympatiaktion.

Hvordan organiserede i besættelsen?

Det started med at blive taget op på elevrådet om vi overhovedet skulle strejke eller ej. Og så holdt vi et åbent møde, hvor vi sagde til alle, at hvis de havde en holdning til om vi skulle gøre noget, skulle de møde op og sige det.

Der var meget positiv stemning for besættelse, så det blev besluttet. Vi besluttede også, at vi skulle lave noget konstruktivt, så vi besluttede at lave et stormøde, hvor vi inviterede alle de politiske partier. Vi inviterede Venstre, De Konservative, SF, Socialdemokraterne og Enhedslisten.

Debatten gik rigtig godt, der var overraskende mange engagerede elever, det er sjældent man ser det på Espergærde Gymnasium. Især at de går så meget op i noget, når det ikke rammer dem. Så det var en rigtig stor succes.

Derudover arrangerede vi busser til den store

demonstration på Rådhuspladsen for at få så mange som muligt til at deltage.

Når elevrådet selv bestemmer

Christine Bergen tidligere elev på Ishøj Gymnasium

Du har også været med til at besætte et gymnasium

Vi mødte en dag, og så var der nogen der sagde, at de havde hørt rygter om at elevrådet havde bestemt at gymnasiet skulle besættelse. Efter et kvarter af den første time sagde elevrådet over højtalerne, at vi skulle komme ned i den store sal, hvor de sagde at gymnasiet skulle besættelse. Så blev lærerne bedt om gå, hvilket de gjorde frivilligt. Beslutningen blev aldrig taget af eleverne, kun af elevrådet. Og elevrådet informerede os ikke om, hvad der skete ellers.

Jeg syntes det var rigtigt at besætte, men blev meget irriteret over elevrådet, derfor gik jeg på talerstolen og spurgte hvor mange der havde hørt noget om det her, der var kun fem udover elevrådet der rakte hånden op.

Jeg argumenterede også for at strejken var noget, vi skulle beslutte. Vi var nogle stykker, der hang nogle sedler op om at elevrådet ikke skulle bestemme det hele. Det endte med at jeg blev meget upopulær blandt dem i elevrådet.

Der var mange, der bare brugte det til fritid, fordi de ikke blev involverede, fordi det bare var noget elevrådet stod bag. Elevrådet var meget arrogant, fx sagde en fra elevrådet i den store sal at „vi skulle sætte os ned på en stol, sådan en med fire ben og holde vores kæft.“

Var der nogen, der deltog i den demonstration der var?

Jeg gjorde, men vi var meget få der deltog. Der blev ikke gjort noget for at få os alle sammen med ind. Det endte også med at strejken blev afsluttet fordi elevrådet sagde „der er ingen af jer der gider gøre som i skal gøre i den her strejke, så nu stopper vi den“.

Vi strejkede sammen med lærerseminaret

Sonja Lange Nørre Gymnasium.

Det var i 2006, der var nedskæringer til finanslovsforhandlinger og der var demonstrationer inde i byen som vi tog til

Vi blev i elevrådet gjort opmærksomme på nedskæringerne. Der også var andre gymnasier i København der strejkede, så vi snakkede om det i elevrådet, der var et stort flertal for at vi gerne ville blokere.

Hvad gjorde i så, da I var blevet enige om at blokere?

Alle elevrepræsentanterne var ude i deres klasser og diskutere det og fik en håndoprækning for og imod blokaden. Så optalte vi alle stemmerne og så var det så beslutningen at vi skulle blokere. Hver morgen mødtes vi i fest salen og havde afstemning om vi skulle fortsætte blokaden i løbet af dagen. Om eftermiddagen mødtes vi også og stemte igen om vi skulle fortsætte blokaden dagen efter.

Det var på den måde meget demokratisk det hele.

Hvad lavede i om dagen, når ikke holdt møde?

Vi var blokadevagter, sad foran indgangene og foran læreværelset, men det var egentligt ikke nødvendigt for lærerne var på vores side. Men ved at blokere lærerværelses behøvede lærerne ikke strejke og fik derfor stadig løn. Vi snakkede med Blågårds Seminarium. De nedlagde også undervisningen på dagen, hvor der var demonstration. Vi fulgtes med dem ind til demonstrationen. Vi snakkede også med DGS og med pressen.

Hvordan endte det?

I klassen under mig var der en gruppe KU'ere. De argumenterede for at man skulle tage undervisningen op igen og droppe blokaden, fordi at politikerne måtte beslutte hvad de ville og vi skulle ikke blande os i deres beslutninger. Der var ved at komme tvivl blandt eleverne om det overhovedet nyttede noget.

Jeg stillede mig op og sagde, at hvis vi droppede blokaden nu uden at vi har fået nogen forbedringer har alle de her dage med blokade været fuldstændigt ligegyldige og spild af tid. Det betød at vi fortsatte blokaden en dag mere.

MARXISME 2010

IDEER TIL AT FORANDRE VERDEN

5. TIL 7. NOVEMBER I KØBENHAVN

III **Marxisme 2010 er en 3-dages politisk festival, fyldt med politik, debat, fest og farver. Hvordan opbygger vi modstand og skaber et alternativ? Kom, lyt og deltag i debatten på Marxisme 2010. III**

III **Tid: 5.-7. november 2010 III Sorøgade 6, 2100 København Ø III Tilmelding og info se WWW.SOCIALISTER.DK III**

Ingen fremskridt i Afghanistan

Realiteten er at hverken genopbygning eller opbygningen af en Afghansk hær lykkes og at oprørerne dræber stadig flere vestlige soldater.

Genopbygningen i Afghanistan går meget dårligt. En rapport fra Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS) konkludere at "Effekten af bistanden til Afghanistan er tvivlsom"

Lars Engberg Pedersen, en af forfatterne til rapporten siger til Berlingske Tidende. "Vi har ikke kunne finde ret mange opløftende resultater i de evalueringer, vi har studeret"

En af grundene til at bistanden ikke virker er at "Omkring en tredjedel af den samlede bistand til Afghanistan bruges på at finansiere udenlandske rådgivere" Som DIIS rapporten fastslår.

En anden grund er at der fokuseres ensidigt på militær opbygning. I de ni år besættelsen har stået på, har USA, Storbritannien, Tyskland og Danmark brugt 1925 milliarder på militæret og USA har planlagt at bruge yderligere 200 milliarder. Ca. 10 gange så mange penge på militær som på genopbygning. Hvor der i alt er brugt 212 milliarder. Kontrol med den Afghanske hær?

Udover genopbygningen er et vigtigt element opbygningen af en afghansk hær og politi.

I starten af maj stod en panserbro færdig, som de danske ingeniørsoldaternes havde bygget, nogle gange under beskydning, ifølge Hærens Operative Kommandos hjemmeside. Broen var bygget for at kunne transportere panserkøretøjer til beskyttelse af en politistation under opbygning.

De første to uger efter broen var taget i brug, bevogtede

danske soldater broen, men overlod den så til afghanske soldater. 4 dage efter var broen væk. De afghanske soldater var gået hjem, mens modstandere af besættelsen havde sprængt den 20 meter lange og 30 ton tunge bro i stykker og stjålet de byggematerialer der kunne genanvendes.

Om hændelsen siger Flemming Vinther fra Hærens Operative Kommando bl.a.: "Vi ved godt, at der er forskel på de afghanske soldater, og at nogle af dem er til fals for højstbydende." Men han peger samtidig på at der også er modige afghanske soldater.

Der er heller ikke succes med at opbygge politiet i Afghanistan. "I Helmand-provinsen viser en undersøgelse, at 60 procent af alle politifolk er misbrugere. For dem er opium det samme, som at tage en hovedpinepille, siger Villy Vilstrup, der er Training Advisor i Eupol til Søndagsavisen og fortæller også at "Politiet i Afghanistan kæmper først og fremmest med deres egne problemer som korrupsion, inkompetence og dårlig våbenbetjening."

Vestligt militær angribes mere

Samtidig med at både opbygningen af politi og militær og genopbygningen i Afghanistan går dårligt stiger antallet af angreb på både danske og andre vestlige soldater. I juni mistede 102 vestlige soldater livet. Samtidig med at modstanden bliver i stand til at dræbe stadig flere vestlige soldater fortsætter NATO's soldater med at dræbe civile. Lørdag den 27. august meddelte de afghanske myndigheder at seks børn var blevet dræbt i det østlige Afghanistan.

JAKOB L. KROGH

En svækket regering tør ikke optrappe krigen i Afghanistan

Regeringen har sagt nej til at sende F16 fly til Afghanistan, selvom NATO direkte har opfordret til det. Det er der tre grunde til:

Først og fremmest er det en tabersag at argumentere for at bruge flere penge på krigen i Afghanistan samtidig med at man laver 0-løsning for kommunerne og sparepakken skærer på velfærden. Tidligere meningsmålinger har vist et massivt flertal for at spare på udgifter til Afghanistankrigen og bruge pengene på velfærd.

For det andet er krigsmodstanden vokset, så der nu er et klart flertal mod krigen. 55 procent er imod og kun 28 procent for. Kampfly bomber fra luften, og det øger risikoen for civile tab betydeligt. En skandale hvor et dansk fly dræbte mange civile ville styrke krigsmodstanden yderligere – hvilket ville ske før eller siden.

For det tredje er Danmark allerede et af de lande der i forhold til sin størrelse yder mest til NATO. At sende kampfly vil ikke styrke Danmarks position i NATO væsentligt.

End ikke Anders Fogh officielle besøg i Danmark i egenskab af generalsekretær for NATO har rökket ved beslutningen. Modstanden mod Afghanistankrigen er stærkt nok til at forhindre en yderligere optrapning af den danske deltagelse, men endnu ikke til at trække tropperne hjem. Det må være et krav til en kommende S-SF regering, at danske tropper trækkes hjem NU. Det vil umiddelbart give mere end to milliarder at skabe velfærd for.

Ægypten

Nøglen til Mellemøsten?

Arbejderklassen i Ægypten er trådt i karakter som frontkæmper mod regimet

Ægypten kan meget vel blive et centrum for forandring i Mellemøsten på tre afgørende områder: national frigørelse fra imperialistisk kontrol, politiske forandringer i form af mere demokrati og sociale forandringer i form af et opgør med fattigdom, nyliberalisme og måske endda kapitalismen.

Til oktober er der parlamentsvalg i Ægypten. Men det er langt fra nogen demokratisk begivenhed. Der har aldrig været frie valg i landet, og siden landets nuværende diktator Hosni Mubarak overtog magten i 1981, har landet været i konstant undtagelsestilstand. Hverken dette valg eller næste års præsidentvalg ser dog ud til at blive en formssag for styret, og de kan på den måde blive symboler på den krise, det ægyptiske styre er i. Det imperialistiske system, som regimet har bundet sig tæt til, er svækket, magtelite selv er splittet, og befolkningen er dybt utilfreds med forringede levevilkår. Men vigtigst af alt er en militant og uafhængig arbejderbevægelse begyndt at vokse frem.

En svækket elite

Ægypten har pga. sin størrelse og placering altid været en central brik i de imperialistiske magters forsøg på dominans over mellemøsten. Regimet i landet har siden 1970'erne været en nær allieret af USA og dermed Israel, og har til gengæld gennem mange år været verdens næststørste modtager af økonomisk støtte fra USA (efter Israel). De seneste år har den støtte, som den ægyptiske elite har kunnet finde hos USA, dog været faldende. For det første satsede USA i forbindelse med besættelserne af Irak og Afghanistan i højere grad på samarbejde med bl.a. Saudi Arabien og Pakistan, hvilket har kunnet mærkes på pengestrømme til Ægypten. Men mindst lige så vigtigt så er det, efter fiaskoer i Irak og Afghanistan samt Kinas opstigen, en stadigt mere svækket stormagt, som Mubarak læner sig op ad.

Også i forhold til styrets legitimitet internt i Ægypten skaber det nære samarbejde med USA og Israel problemer. Det har aldrig været populært i befolkningen at Ægypten forrådte palæstinenserne for at takkes USA. Men i de seneste år har solidariteten med palæstinenserne i stigende grad ført til store folkelige protester, og mange ægyptere er begyndt åbenlyst at forbinde deres egen kamp mod diktaturet med palæstinenserne konflikter.

Ægypternes kamp for national frigørelse fra USA's imperialistiske dominans kan få enorm betydning for national frigørelse i hele mellemøsten, fordi Ægypten som central aktør i regionen kan blive et eksempel til efterfølgelse. Men også fordi et systemskifte i Ægypten kan betyde en afgørende anderledes politik i ft. palæstinenserne frihedskamp, som igen er afgørende for magtbalancen i hele mellemøsten.

Arbejderklasse i kampform

Et andet område, hvor samarbejdet med USA har skabt problemer i forhold til styrets interne legitimitet, er økonomien. De store nyliberale strukturtilpasninger, som USA tvang igennem i 1990'erne, har betydet massive forringelser af almindelige ægypteres levevilkår.

Den folkelige utilfredshed, der er fulgt af dette, har bl.a. været en afgørende faktor i den øgede kampvilje og strejkeaktivitet blandt ægyptiske arbejdere. Især siden slutningen af 2006 hvor mange tusinde tekstilarbejdere i Mahalla strejkede og vandt, er arbejderklassen trådt i karakter som frontkæmper mod regimet. Uafhængig organisering blandt arbejderne er for første gang i over 50 år begyndt at blive opbygget, og strejkebølgerne er blevet drevet frem af, ikke bare fabriksarbejdere, men også jernbanearbejdere, lærere, skattefolk og sågar dommere.

Opblomstringen i arbejderkamp og opbygningen af uafhængige arbejderorganiseringer er afgørende for mulighederne for et politisk og demokratisk opgør med diktaturet. Pga. deres antal og deres uundværlighed i økonomien, har arbejderne nemlig den styrke, som tidligere ledende grupper i oppositionsbevægelserne har manglet. Dertil kommer at arbejderne udgør befolkningsflertallet, og deres organisationer derfor bedre kan forbinde sig til almindelige menneskers interesser og organisere dem til kamp. Dette kan også få stor betydning for den videre kamp, fordi arbejderne har fælles interesser, der rækker længere end demokratiske reformer, nemlig at føre kampen videre over i en kamp for social og økonomisk frigørelse fra nyliberalisme og i sidste ende kapitalisme.

DENNIS STRØM PETERSEN

Ud med Hartling

I 1974/75 lykkedes det en stærk arbejderbevægelse at vælte Hartlings Venstre-regering, der kun kom til at holde lidt mere end et år. Det skete ikke direkte pga. én generalstrejke, men mere indirekte over et længere forløb. Regeringen, som var kommet til ved „protestvalget“ i december 1973, blev allerede udfordret kraftigt i maj 1974. Her blev en afgiftspakke mødt med en massiv strejkebevægelse, som indledtes den 9. maj og kulminerede den 16. maj – dagen efter afgiftspakken blev vedtaget – med 200.000 strejkende og mere end 100.000 demonstranter foran Christiansborg. Vi så her en bevægelse, som havde potentialet til at vælte Hartling i en direkte konfrontation, hvilket SF's formand Gert Petersen også lagde op til ved i fjernsynet at opfordre til generalstrejke.

Denne opfordring blev imidlertid ikke bakket op af SF's og DKP's faglige ledere, som i stedet opfordrede til lønkrav på to kr. mere i timen, hvorefter strejkebevægelsen ebbede ud i ugen efter.

Senere på året viste arbejdspladserne igen deres styrke i oktober, da en dom i Arbejdsretten blev mødt med en proteststrejke med 25.000 deltagere. Og i november deltog igen 100.000 i en ny proteststrejke mod regeringen foran Christiansborg.

Det var i dette politiske klima, at regeringen så sig nødsaget til at udskrive valg i december. Og selv om det blev et kanonvalg for Hartling med en fordobling af stemmetallet, valgte han at overlade regeringsmagten til Anker Jørgensen og socialdemokratiet, som kun have fået en begrænset fremgang efter katastrofevalget i 1973.

Det var imidlertid ikke pga. deres parlamentariske fremgang af Socialdemokratiet fik regeringsmagten, da deres mandater var uden betydning. Det udslagsgivende var deres udenomsparlamentariske opbakning, som Hartling frygtede med udsigten til overenskomsterne i foråret 1975.

Kan erfaringerne bruges i dag?

Mange vil sige, at forholdene dengang var så forskellige, at vi ikke kan bruge disse erfaringer i dag. Det er naturligvis rigtigt på nogle punkter. Men den vigtigste erfaring fra dengang, at strejkebevægelser kan være med til at fremtvinge et regeringsskift, gælder stadig.

Forskellene er der også. Dengang var værftsarbejderne fortrøp i bevægelsen, og dem kan vi ikke genoplive. Men andre faggrupper er senere trådt aktivt ind på scenen, i 1974 ville det være utænkeligt med et TR-møde med 3500 deltagere for offentligt ansatte, som vi så i Fredericia lige før sommerferien. Den største forskel er nok, at vi i dag ikke har et fagligt modpol til forbundstoppene – hverken på det private eller det offentlige område. En organiseret politisk modpol, som især DKP og senere VS dengang repræsenterede.

Og i modsætning til værftsindustrien kan en sådan modpol genopbygges – for materialet er der: Dvs. utilfredsheden, organiseringen af tillidsfolk mv. Enhedslisten har en gylden mulighed for at påtage sig denne opgave – hvilket først og fremmest kræver en helhjertet vilje til at gøre det.

Det betyder dog ikke, at det er noget, der kommer med et knips, for det kræver et langt sejt træk. Men skal det begynde et sted, må vi gribe enhver lejlighed, som byder sig. Allerede i dette efterår vil der være mange muligheder, da de kommunale budgetter vil blive mødt med protester, modstand og kamp.

HANS JØRGEN VAD

Selv om der måske var nogen af de frihedsberøvede, som ikke havde deltaget i ulovlighederne, så gør det ikke anholdelserne ulovlige, da de anholdte opholdt sig tæt på ulovlighederne.“

Kammeradvokat Mikkel Holm Nielsen om masseanholdelserne under klimatopmødet i Information den 30/8.

„Pengene har ingen som helst betydning.“
Søren Espersen om udsendelse af flere jagerfly til Afghanistan i Politiken den 27/8.

„Set fra min stol må det undre, hvis ikke nogle af disse sager fører til domsfældelse over de ansvarlige.“

Finansrådets direktør Jørgen Horwitz om bankkrakkene i Børsen den 23/8.

„Hvis Dansk Folkeparti vil have ministerposter i en ny regering, så skulle vi da være nogle skarn, hvis vi ikke takkede ja tak til at blive Danmarks mest magtfulde parti.“

Simon Emil Ammitzbøll om Liberal Alliances drøm om at blive støtteparti for en ny borgerlig regering i Politiken den 12/8.

„I lyset af, at mange af sagerne blev genoptaget på baggrund af dokumentation fremskaffet i løbet af tiden i kirken, synes det tydeligt at aktivismen virkede, mens systemet fejlede.“
Leder i Information den 14.-15. august.

Erhvervsuddannelserne:

Discountskoler og ingen praktikplads

Selvom der allerede er store problemer på erhvervsuddannelserne, skærer regeringen endnu mere ned.

Regeringen fortæller stolt om sine ambitioner om at 95 % af en ungdomsårgang skal have en uddannelse og siger, at de „viderefører en ambitiøs uddannelsespolitik“.

Realiteterne er dog nogle helt andre. Erhvervsuddannelserne skal spare 269 millioner kroner. Det er ca. 3,6 procent af budgettet ifølge LO's beregninger.

Taxametertilskuddet, de penge som skolerne modtager pr. elev for et år sænkes med 3.300 kroner for de tekniske uddannelser og med 2.000 kroner for handelsuddannelserne.

Voksen- og efteruddannelserne skal spare 340 millioner kroner. Det sker bl.a. ved at øge brugerbetalingen. Arbejdsmarkedetsuddannelser skal spare 350 millioner kroner.

Praktikpladser

Udover nedskæringerne er der også en enorm mangel på praktikpladser. Regeringen siger, den vil skaffe 5.000 nye praktikpladser, men det er langt fra nok.

Ungdomskonsulent hos LO, Morten Skov Christiansen, har svært ved at tro på regeringen.

„Der er over 9.000 elever uden en praktikplads. Regeringen siger intet om, hvor de 5.000 ekstra praktikpladser skal komme fra og deres tidligere initiativer for at skaffe pladser har ikke virket“, konstaterer han.

Introduktion til Socialisme

Imperialisme

„Imperialisme er kapitalismens højeste stadium“. Sådan definerede Lenin imperialismen tidligt i sidste århundrede. Verdenskortet er ændret siden, men mange af de teorier, som marxistiske tænkere udviklede dengang, kan stadig anvendes i vore dages samfund.

Den historiske kontekst

For at forstå imperialismen er man nødsaget til at anskue begrebet i en historisk kontekst. Imperialismen bliver som regel placeret tidsmæssigt i slutningen af 1800-tallet og starten af 1900-tallet. En tid præget af konkurrence mellem verdens stormagter om besiddelse af kolonier overalt på kloden. Det var først og fremmest Afrika og Asien, der udgjorde de områder, der blev kæmpet om.

Karl Marx havde allerede i midten af 1800-tallet skrevet, at stærke kapitalistiske virksomheder ville akkumulere kapital og opsluge mindre konkurrencedygtige virksomheder. I stedet for en økonomi domineret af mange mindre virksomheder ville udviklingen gå i retning af få store monopolvirksomheder. Fra primært at operere inden for nationale rammer, begyndte disse monopolvirksomheder omkring starten af 1900-tallet for alvor at handle og konkurrere på globalt plan ved at udnytte ny teknologi som f.eks. jernbanesystemet. Den russiske marxist Nikolaj Bukharin videreudviklede Marx's idéer i sin bog „Imperialism and World Economy“ fra 1915. Han beskrev, hvordan stat, banker og industri tilsammen skaber en kapitalistisk stat, der kan være

konkurrencedygtig på globalt plan. Denne konkurrencedygtighed måtte ifølge Bukharin nødvendigvis bakes op af et stærkt militær. Kolonibesiddelserne betød først og fremmest råstoffer og billig arbejdskraft, men også at man kunne skabe et marked i kolonierne og dermed profitere på befolkningens forbrug. Kampen om kolonibesiddelser var den altoverskyggende grund til, at en altødelæggende krig, Første Verdenskrig, begyndte i 1914.

Imperialisme i dag

Tiden i dag er naturligvis en anden end den var i starten af 1900-tallet, men Bukharins analyser er stadig skræmmende aktuelle. Efter Sovjetunionens sammenbrud proklamerede nogle, at markedsøkonomiens sejr over kommunismen ville føre til en fredelig fremtid. Siden da har verden været vidne til en lang række af krige, senest i Irak og Afghanistan. Disse to krige blev begrundet med ønsker om at fjerne diktatorer og fremme demokrati, men formålet var snarere at sikre sig kontrol med olie og råstoffer. Hvis man tager Afghanistan som eksempel, er de første McDonalds skudt op i Kabuls gader, og

enorme mængder kobberreserver udnyttes af private entreprenører, hvad man dengang og i dag kalder kapitalindskud. Udover udnyttelsen af naturressourcer og markedsandele er besatte lande som Irak og Afghanistan også en vigtig militær- og markedsstrategisk brik, som man vil udnytte til at fremme den vestlige kapitalens interesser i de nærliggende områder.

Danmark og imperialismen

Danmark har været og er aktiv deltager i disse krige. A.P. Møller Mærsk tjener penge på at sejle krigsmateriel for amerikanerne. Netop A.P. Møller er et godt eksempel på de monopolvirksomheder, som både Lenin og Bukharin skriver om. Virksomheden indgår i et tæt samarbejde med den Danske Bank og den danske stat, der fritager den for virksomhedsskat og i stedet beskatter den mere begrænset i form af mængden af last. Det påstås at gavne Danmarks nationale interesser. Hvem kender ikke flosklen „hvad der er godt for A.P. Møller er godt for Danmark“. Det sker samtidig med, at A.P. Møller lukker Lindø-værftet og flytter skibsbygningen til steder med billig arbejdskraft på trods af, at virksomheden arbejder med milliardoverskud. Vi lever i dag i en stadig mere globaliseret og konkurrencefyldt verden. Monopolvirksomheder kæmper en brav kamp mod hinanden om at blive endnu større. I den kamp går enorme menneskelige, miljømæssige og økonomiske ressourcer går til spilde.

Blod i Mobilen

Filmen „Blod i Mobilen“ fortæller historien om hvordan instruktøren Frank Piasecki Poulsen forsøger at finde ud af, om de mineraler, der bruges i hans mobiltelefon, er såkaldte blodmineraler, altså mineraler som bliver udvundet for at finansiere krig.

Hans søgen fører ham til DR Congo hvor både børn og voksne arbejder under slavelignende forhold i farlige miner hvor de udvinder mineraler, som er nødvendige for at kunne lave mobiltelefoner. Han fortæller om landets lange historie af vestlig udnyttelse helt tilbage fra kolonitiden hvor Europa havde brug for landets gummi og frem til i dag, hvor der de sidste 15 år har hærgnet en meget voldsom borgerkrig som har kostet omkring 5 millioner menneskeliv.

Filmen fokuserer især på Nokias rolle i udnyttelsen af børnene, og viser hvordan de forsøger at undgå at tage ansvar for udnyttelsen ved bl.a. at skyde skylden på underleverandører eller sige de er i gang med at undersøge problemet. Nokia har senere udtalt til Politiken at man vil gøre noget ved problemet, men at det enorme multinationale selskab melder dette ud til en dansk avis kort før premieren på filmen som er meget kritisk overfor dem er nok mere et udtryk for at de ikke vil miste markedsandele end det er et udtryk for at de reelt vil gøre noget.

Filmen prøver på at give et svar på hvordan man kan gøre noget ved problemet ved at henvise til en nyligt vedtaget amerikansk lov som fokuserer på gennemsigtighed i forhold til underleverandører. Instruktøren Frank er meget indigneret over at han ikke kan være politisk forbruger og købe en mobil, heller ikke af andre firmaer, som er garanteret blodmineral-fri. Dette er måske egentlig filmens største svaghed.

Når det kommer til at give svar på problemet, begrænser instruktøren sig til at pege på at folk skal have mulighed for at vide om der er blodmineraler i de mobiltelefoner de køber. Derved overser han de underliggende strukturer i det kapitalistiske samfund som er den egentlige grund til udnyttelsen af børn og voksne. Han nævner selv at

Scener fra filmen „Blod i mobilen“

minearbejdernes lidelser sker på grund af Nokias jagt på profit, men placerer skylden hos Nokia og ikke systemet. Det grundlæggende princip i kapitalismen er jagten på profit og Nokia gør egentlig bare hvad alle andre firmaer også gør, nemlig at øge profitten mest muligt uanset de menneskelige omkostninger. Hvis et firma begyndte at opføre sig ordentligt og dele overskuddet med alle sine ansatte i stedet for at udvide produktionen og opkøbe andre firmaer, ville de lynhurtigt selv blive udkonkurreret eller opkøbt. Sådan fungerer konkurrencen, og det er derfor ikke det enkelte firma men hele systemet man skal gøre op med hvis man vil

denne undertrykkelse til livs. Det er godt at film som denne gør opmærksom på hvilke problemer jagten på profit skaber rundt om i verden, men så længe man skyder skylden på et enkelt firma og ikke kapitalismen vil man, selv hvis man får stoppet firmaets undertrykkelse, kunne blive ved med at lave film i det uendelige, da det ikke er de enkelte firmaer men systemet som skaber problemet.

JENS ANDERSEN

Mere info om filmen se bloodinthemobile.org

Boganmeldelse: *The Spirit Level*

Bogen „The Spirit Level“ bør læses af alle, der arbejder med sociale spørgsmål, sundhed, uddannelse, pædagogik – og alle andre områder, der er ramt af nyliberal ideologi. Den bør læses af alle, der er tvunget til at høre på nyliberale demagoger som Claus Hjort Frederiksen.

Bogen gør noget helt enkelt: Den undersøger – med udgangspunkt i de bedste videnskabelige undersøgelser – sammenhængen mellem et samfunds „lykke“ og samfundets ulighed.

Der er en endog meget klar sammenhæng.

Det er måske ikke så overraskende for socialister, men for det første er det rart at få dokumenteret med statistik og videnskab. Og for det andet går bogen videre.

Ikke rigdom, men lighed

Konklusionen er ikke kun, at mere lige samfund har mindre kriminalitet, færre selvmord, mere tilfredshed, færre teenage-forældre, mindre fedme, mindre narko-misbrug osv. osv.

Konklusionen er også, at mens der er en klar sammenhæng mellem disse ting og et samfunds ulighed, så er sammenhængen meget mindre klar mellem disse ting og et samfunds samlede rigdom – eller gennemsnittets indkomst.

(Dette gælder vel at mærke for udviklede lande. For egentligt fattige lande, hvor der ikke er nok af mad osv. kan det være vigtigere. Undersøgelsen er fokuseret på 23 af de rigeste lande.)

Et eksempel: Norge og USA er de to rigeste lande i verden. Men Norge er et meget mindre ulige samfund end USA, så mens Norge er i top med sociale problemer og sundhedsproblemer, så er Norge det 3. laveste.

Derimod ligger Grækenland, New Zealand og især Spanien

nogenlunde i midten, hvad angår sociale og sundhedsproblemer, selv om de er blandt de fattigste af de rigeste lande.

Ikke kun til gavn for de fattigste

Øget lighed er ikke kun til gavn for de fattigste. Et mere lige land vil typisk have bedre sundhed for både rige og fattige, bedre uddannelse for både rige og fattige osv.

Det er altså til gavn for både bedre stillede og for fattige med større lighed. Og det er langt mere til gavn end generel øget velstand.

Claus Hjort

Hvor tit har vi ikke hørt Claus Hjort Frederiksen sige, når han bliver stillet over for, at uligheden i Danmark er steget mens han har siddet i regering: Jamen, de fattigste har det bedre i dag pga. den generelle økonomiske fremgang.

Med denne bog i hånden kan vi nu sige, at øget ulighed ikke kun betyder, at de fattige har det værre. Vi kan også sige, at *hele samfundet* (bortset måske fra de aller rigeste) har det værre, fordi især Fogh-Løkke-regeringen har øget uligheden. Også selv om vi angiveligt har fået en højere gennemsnittets indkomst.

Bogen er et frontal-angreb på samtlige nyliberale strategier inden for sundhedsvæsenet, uddannelsessystemet, kriminalforsorgen, det sociale system osv. Fakta modsiger simpelthen nyliberalismens argumenter.

Det er i øvrigt værd at bemærke, at Danmark er det mest ulige af de skandinaviske lande – og på næsten alle områder har de dårligste resultater. Det siger måske mest om min uvidenhed om Japan, men Japan er faktisk det mest lige

land blandt de rigeste lande – og har ofte bedre resultater end fx de skandinaviske.

Det handler om mennesker

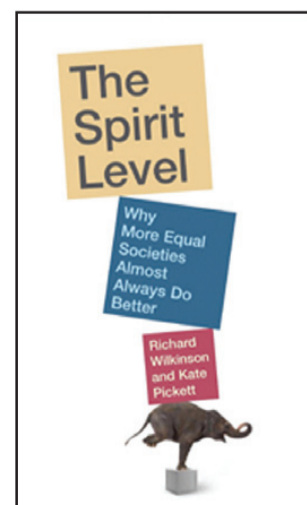
Selv om bogen indeholder mange tal, så har den også mange konkrete eksempler, som viser, at øget ulighed i et samfund betyder, at millioner af mennesker lever dårligere liv.

Vi har mindre tryk og tillid til hinanden. Vi er mere udsat for vold og sundhedsproblemer – eller for at komme i fængsel. Vi tror ikke på fremtiden.

Bogen er en øjenåbner for alle som synes, at noget er galt, men har svært ved at sætte fingeren på de ømme punkter. Ikke kun for at de fattigste skal få det bedre, men for at alle skal få det bedre.

Vi har ret til at leve et ordentligt liv. Ulighed i samfundet er for langt de fleste af os den største forhindring for at vi kan få lov til det.

JØRN ANDERSEN

The Spirit Level. Why Equality is Better for Everyone
Richard Wilkinson and Kate Pickett
Penguin Books, 2010.

Her står ISU

Vi lever i en verden hvor vi dagligt er vidner til kapitalismens barbari.

Halvdelen af jordens befolkning lever for under 2\$ om dagen, mens 67 % af verdens værdier ejes af 2 %... Krige bliver startet, lande besat og befolkninger undertrykt, hvis det kan give adgang til olie, markedsandele og billig arbejdskraft.

Men vi lever også i en verden hvor millioner verden over går i protest og kamp for en bedre verden under overskriften "En anden verden er mulig". Denne globale bevægelse giver håb og mulighed for at skabe en bedre verden, og derfor er vi som socialister i spidsen for at opbygge den.

FOR SOCIALISME

I ISU tror vi ikke på at det kapitalistiske system kan lappes - problemerne skyldes ikke fejl eller dumme politikere - men at et lille mindretal sidder på den økonomiske magt og reelt bestemmer over samfundet, hvem der skal fyres, hvad der skal produceres, hvor mange der skal være i klasserne og hvad vi skal lære, etc. Derfor skal hele systemet afskaffes og erstattes af et socialistisk samfund...

FOR INTERNATIONALISME OG IMOD RACISME, SEXISME, OG UNDERTRYKKE

...Vi er for åbne grænser og solidaritet med arbejdere over hele verden. Vi vender os imod racisme, diskriminering af asylansøgere, flygtninge, homoseksuelle eller religiøse grupper. Vi støtter muslimer, sorte eller andre undertrykte grupper i deres kamp for lige rettigheder. Og vi støtter alle nationale befrielsesbevægelser der kæmper imod imperialismen, som fx i Irak og Palæstina.

FOR EN STYRKET VENSTREFLØJ

...ISU arbejder for at organisere det stærkeste modsvar. Det gør vi ved at være aktive medlemmer af Enhedslisten, hvor vi sammen med tusinder andre giver magten organiseret modstand. ISU vil skærpe Enhedslistens antikapitalistiske profil og styrke den aktivistiske deltagelse i bevægelsen...Et revolutionært parti er nødvendigt for at styrke bevægelsen, og hjælpe aktivisterne med de ideer, argumenter og strategier der gør os i stand til helt at omstyrte kapitalismen...

FOR EN STYRKET BEVÆGELSE

Protesterne mod Irak-krigen i 2003 viste endnu engang, at vejen til at udfordre magten, går gennem de manges aktivitet. Derfor er vi som socialister en del af de brede protester mod krig, racisme, nedskæringer og asociale angreb på uddannelse og velfærd, og for at forsvare Christiania... flertallet må lave revolution, så vi kan få et helt anderledes samfund, hvor mennesker og miljø kommer før profit - og i vores øjne kan det ikke gå hurtigt nok!

Læs hele ISUs grundlag „Her står ISU“ på www.socialister.dk

Kalender - Møder - Debat

ISU-KØBENHAVN

Alle møderne foregår på Støberiet/Blågården, blågårds Plads 3. 2200 Nørrebro kl. 19.00

9. september kl. 19.00: Tropperne ud af Afghanistan.
16. september kl. 19.00: Venezuela. Andreas Bülow, forfatter til den nye bog Den Venezuelanske Revolution, og medlem af Socialistisk Standpunkt holder oplægget.
23. september kl. 19.00: Mobilisering til Marxisme 2010.
30. september kl. 19.00: Imperialisme.

For mere information kontakt Jesper Juul Mikkelsen: 61 68 36 16

ISU- ÅRHUS

Alle møderne foregår i Studenternes Hus, mødelokale 2.2/2.3, Nordre Ringgade 3.

Tirsdag den 7. september kl. 19.30: Ægypten - nøglen til mellemøsten?
Tirsdag den 21. september kl. 19.30: Forklaringer på krisen.

ISU-ODENSE

Tirsdag den 21. september kl. 19.00 i Ungdomshuset: homoseksuelles rettigheder.
Mere info: Kontakt Jens, tlf. 2426 8023

ISU-RUC

Mere info: Kontakt Alexander på telefon 20686026

ISU-AALBORG

Kontakt Niels på telefon 5121 7261 for yderligere information om sted.

ISU-SILKEBORG

Møder afholdes hver anden tirsdag i ulige uger, kl. 19.30 på Silkeborgs Medborgerhus
Mere info: Kontakt Poul Erik, 26 29 13 41

ØVRIGE MØDER

Ta' med Enhedslisten til euro-demo i Bruxelles
Fælles busrejse til Bruxelles hvor der vil være en demonstration mod nedskæringerne på den fælles-europæiske aktionsdag den 29. september.
Bussen går fra København den 28. september kl. 17.30, og vil også samle folk op i Odense og Fredericia. Hjemkomst den 30. september senest kl. 9.
Pris for medlemmer af Enhedslisten: 200 kr. Sidste frist for tilmelding: 15. september.
Mere information hos Nikolaj Villumsen (2259 1271) eller på Enhedslisten.dk.

Tag Danmark Alvorligt
LO kampagne mod regeringens kriseløsninger. Stormøder i forskellige byer.

Århus: 20. september kl. 16.30-19.30. Århusalen, Sankt Knuds Torv 3, 2. Sal.

Rønne: 21. september kl. 17-21. Nordre Kystvej 34.
Slagelse: 22. september kl. 17-19.30. Hotel Kong Frederik d. II, Idagårdsvej 3.
København: 12. oktober kl. 16-19. HK Hovedstaden, Artillerivej 30.
Odense: 18. oktober kl. 17-20. Pro Musica Salen, Hotel H.C.
Andersen, Claus Bergs Gade 7.
Se mere på tagdanmarkalvorligt.dk

KØBENHAVN:

Fremvisning af Armadillo og debat med Frank Aaen
Tid og sted: den 9. september kl. 20. Kastrup Bio, Kastrupvej 270.
Arr.: Enhedslisten Amager.
Gratis adgang, men man kan reservere pladser ved at skrive til niels_peter_m@hotmail.com.

Girls on the air - Afghanistan set indefra
Film om Humaira på 25 der arbejder på radiostationen Radio Sahar, hvor hun fortæller om **øget politisk uro, øget vold mod kvinder og selvmordsangreb**.
Tid og sted: den 19. september kl. 14.15. Cinemateket, Gothersgade 55.
Entré 25 kroner, billetbestilling på cinemateket.dk.

Seminar for elever, studerende og lærlinge.
Hør om regeringens nedskæringsplaner på uddannelsesområdet, om alternativerne, og om hvordan aktivisme kan stoppe nedskæringerne.
Tid og sted: Lørdag den 25. september kl. 11-18.30. Fagforeningen TIB, Mølle Allé 26, 2500 Valby.
Arr.: SUF og Enhedslisten.
Tilmelding til rune.stahl@ft.dk senest den 20. september.
Pris: 50 kr. - med mad.

Landsmøde i Klimabevægelsen
Tid og sted: 26. september kl. 13-15. Vesterbro Kulturhus, Lyrskovsgade 4, 3. sal.

Global klimaaktionsdag.
10. oktober, Rådhuspladsen.
Se mere på www.350.org og www.1010global.org.

ÅRHUS:

Krigens børn - filmfremvisning og debat med Eva Arnvig
Mandag den 27. september kl. 19.00-21.00. Øst for Paradis, Paradisgade 7.

Meld dig ind i IS/U

Meld dig ind i Internationale Socialister/ISU, udfyld blanketten og send den eller se mere på www.socialister.dk

Jeg vil vide mere om Internationale Socialister/ISU

Navn:

Jeg vil melde mig ind i Internationale Socialister/ISU

Adresse:

Postnr./By:

Tlf.nr:

Jeg vil gerne abonere på Socialistisk Arbejderavis i et år for 150 kr.

Sendes til: ISU, Postboks 522, 1577 København V tlf: 35 35 76 03, eller til isu@socialister.dk

Ytringsfrihed - et fundamentalt princip?

Sammenstød mellem politi og demonstranter i forbindelse med sidste uges ransagning af ROJ TVs studier i Belgien

Den 31. august rejste de danske anklagemyndigheder tiltale efter terrorloven mod den kurdiske TV-station ROJ TV, med det formål at inddrage stationens sendetilladelse. Nu står millioner af kurdiske seere verden rundt overfor at miste adgangen til en af de vigtigste kurdiske sprogede TV-kanaler.

Baggrunden for tiltalen er, at ROJ TV angiveligt skulle bedrive propagandavirksomhed for den kurdiske oprørsorganisation PKK, der igennem en årrække har stået på EU's liste over terrororganisationer. ROJ TV's forbrydelse er ifølge anklagemyndigheden, at stationen har bragt interviews med PKK-sympatisører og -ledere, samt rapporteret fra kampe mellem tyrkisk militær og kurdere.

PKK ikke terrorister

Det kurdiske folk har kæmpet for et selvstændigt Kurdistan igennem århundreder, og har været ofre for flere stormagters undertrykkelse – lige fra de arabiske og tyrkiske hære til mongolerne. Vestlig imperialisme har spillet en afgørende faktor i kurdernes situation i nyere historie, hvor kampen om at få kontrol over ressourcerne – først og fremmest oliekluder – har ført til en opdeling af området. Det har betydet, at de ca. 26 mio. kurdere i dag er spredt ud i Iran, Irak, Tyrkiet og Syrien – alle lande der i et eller andet omfang undertrykker det kurdiske mindretal.

Tyrkiet har i mange år nægtet landets kurdiske minoritetsbefolkning helt basale rettigheder, og frataget kurderne muligheden for at dyrke sin egen kultur, tale deres eget sprog og deltage i det politiske liv. Det kurdiske arbejderparti PKK blev dannet i Tyrkiet i 1978 som reaktion på den massive undertrykkelse, med den nu arresterede Abdullah Öcalan som leder. Den tyrkiske stat har sidenhen ført en voldsom militær kamp mod PKK og den kurdiske befolkning. Flere tusinde landsbyer er jævnet med jorden, og flere millioner kurdere er drevet på flugt. Selv om der rapporteres om overfald og brutalitet fra PKK's side, så er den tyrkiske statsterror langt mere omfattende.

Kurdiske partier og medier udsættes i dag for intens forfølgelse fra tyrkiske myndigheder, f.eks. blev to aviser lukket i slutningen af august, efter beskyldninger om støtte til den kurdiske befrielseskamp. EU's beslutning om at placere PKK på listen over terrororganisationer understøtter netop denne type klapjagt, og er med til at legitimere den tyrkiske statsterror mod den kurdiske befolkning, og terrorstemple den kurdiske befrielseskamp.

Dobbelt moral

Den tyrkiske stat har igennem en årrække lagt pres på danske myndigheder for at lukke ROJ-TV, og den danske sendetilladelse til TV-stationen var central for den tyrkiske stats modstand mod udnævnelsen af Anders Fogh Rasmussen som NATO-generalsekretær. Beslutningen om at rejse tiltale mod ROJ-TV blev offentliggjort den selv samme dag som Anders Fogh var på officielt NATO-besøg i Danmark – et sammenstød der vist ikke er til at overse.

En lukning af den kurdiske TV-station vil være en alvorlig svækkelse af det kurdiske folks ytringsfrihed. Kanalen sender omfattende nyheds- og reportage-stof, men lægger også sendeflade til politiske debatter, kultur- og børneprogrammer. Særligt påfaldende er det, at det netop er danske myndigheder, der i så alvorlig grad knægtter en undertrykt befolkningsgruppes ytringsfrihed, når der samtidig i den offentlige danske debat er udbredt kritik af svensk TV4's censur af Sverigesdemokraternas racistiske reklamefilm. Ytringsfrihed var også argumentet for at Jyllandsposten i 2005 trykte de omstridte og islamofobiske Muhammed-tegninger, med Anders Fogh Rasmussens støtte og opbakning. I November 2005, umiddelbart efter karikaturkrisen, bojkottede den tyrkiske ministerpræsident Recep Tayyip Erdogans et aftalte pressemøde i København med Fogh, fordi en journalist fra Roj TV deltog. Det fik Fogh til at true Tyrkiet, med at de ikke kunne optages i EU. Han sagde „Princippet om ytringsfrihed er helt fundamentalt, når det gælder medlemskab af EU. Det er afgørende, at ansøgerlandene opfylder de politiske kriterier 100 procent, og det gælder også ytringsfrihed“.

IDA H. JAKOBSEN

Antikrigsmanifestation på flagdagen

Ca. 150 mennesker var mødt op i anledning af Nej til Krigs markering af flagdagen. Mens det officielle Danmark hyldede de udsendte soldater, og retfærdiggjorde den danske krigsdeltagelse, flagede Nej Til Krig på halv for alle krigens ofre; danske, så vel som irakiske og afghanske.

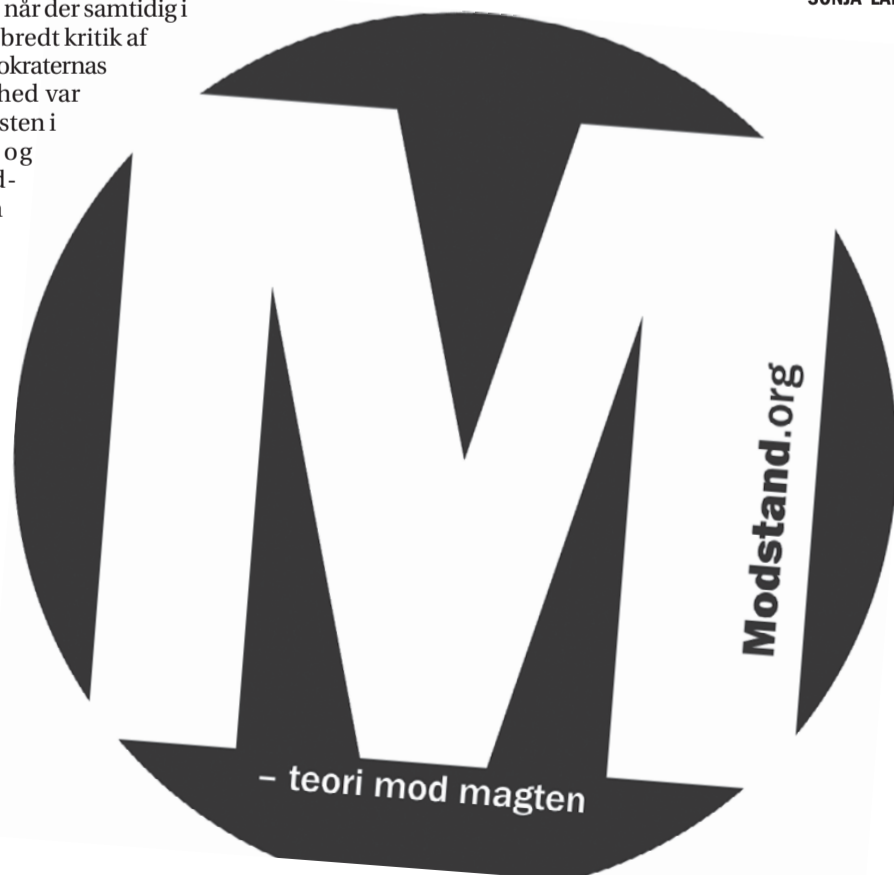
„Vi står her i dag, fordi det officielle Danmark, med deres flagdag, kidnapper folks følelser i et kynisk og vammelt forsøg på at skabe øget opbakning til deres krigsprojekt“, sådan startede Alexander Lassithiotakis fra Nej til Krig sin tale fra scenen. Nej til Krig startede demonstrationen ved at sætte et dansk, afghansk og irakisk flag på halvt og holde et minuts stilhed for at mindes krigens ofre. Demonstrationen på flagdagen blev ikke afholdt for at håne soldaternes mindedag, men tvært imod, for at give plads til de folk, der gerne vil mindes alle krigens ofre og samtidig være imod den politiske beslutning, som krigen i Afghanistan er. Og frustrationen var stor blandt de fremmødte: „Det er helt utåleligt at vi skal rodes ind i alt det der, på trods af at store dele af befolkningen ikke ønsker det“, sagde Ole Peter Jensen, der er arbejdsløs husbygger, og tilføjer: „Jeg er imod soldaternes udsending, men jeg mener at staten skal sikre, at de kan komme tilbage til samfundet og blive almindelige mennesker ligesom alle os andre – det synes jeg de har krav på og ret til“.

Dagen bød desuden på musik og taler af blandt andre Rune Engelbrecht Larsen, Imran Hussein fra The Network og Rosa Lund fra Enhedslisten. Når man ser i meningsmålingerne at 55% af danskerne er imod krigen i Afghanistan, så kan det undre, at der ikke var mødt flere op på dagen. Men selvom det ikke var en stor demonstration, så fik den stor opmærksomhed fra de forbigående, hvoraf mange var uniformerede soldater eller deres pårørende, der kom fra det officielle flagdagsarrangement. Og på en dag, hvor byen var fyldt med højeste Dannebrogslag og militærparader, så var det en nødvendig manifestation. „Det er tydeligt for enhver, at krigen ikke kan vindes. Det er utroligt, at de bliver ved med at kæmpe dernede - jeg ved ikke, hvem det er de prøver at narre“, sagde Christian Brink Grønbæk (der også var en af de 150, der var mødt op på Kultoret), og fortsætter: „Det kræver et enormt pres fra de krigsførende landes befolkning at få stoppet krigen“.

Nej til Krig vil arbejde for, at demonstrationen d. 5. sept. bliver begyndelsen på en ny, stærk antikrigsbevægelse, som den vi så før og under Irak krigen.

Se mere om Nej til Krig på www.nejtilkrig.dk

SONJA LANGE

Socialistisk Arbejderavis

Interview med Shelley Moorhead fra de tidligere Dansk Vestindiske Øer.

REPARATION – GENOPRETNING FOR SLAVERIET

af Caf' (ActOne.dk)

Shelley Moorhead er i Danmark på en meget speciel mission. I årevis har han kæmpet en brav kamp for at få danskerne til at få et dybere forhold til vores fortid som kolonimagt og slaveudnyttede. Glemte af de fleste danskere, lever han og beboerne på US Virgin Islands, i dag et liv i bitter konsekvens af vores fælles fortid. Det handler om Reparation, genopretning for slaveriet.

Vi lader ham introducere sig selv:

Mit navn er blot Shelley Moorhead. Jeg er simpelthen en søn af Virgin Islands. Jeg er en indfødt Virgin Islander. Jeg er født og opvokset der, jeg er en efterkommer af tidligere slaver, og i kraft af min aktivisme eller personlige kapacitet kender man mig i dag som leder af „Virgin Islands Reparation Movement“. Jeg er også formand for det caribiske institut for ny menneskelighed og grundlæggeren af den „Afrikansk-Caribiske Genopretnings og Genbosætnings Alliance“ (ACRRA).

Ydermere er Shelley, fredag den 13. aug. i år, blevet formand for den nyoprettede forening Carida, som er Den danske bevægelse for Virgin Islands forsoning.

Slavetiden er ikke en del af vores pensum i skolen, ligesom det ikke er det i Danmark. Det er derfor ikke let at finde ud af, at den kongelige familie og nogle utroligt rige danskere, som på vegne af den danske stat, udnyttede os på den mest umenneskelige måde.

I 1917 solgte Danmark over 100.000 mennesker for 25 millioner dollars i guld. Hvilket i realiteten i dag er en af de værste krænkelser af menneskerettighederne i menneskehedsens historie. Du kan ikke krænke eller omgå et folks noble ret til selvbestemmelse, og regne med at der ikke er nogen dårlige bivirkninger. I dag oplever man på Virgin Islands en række sociale dårligheder, en række socialøkonomiske og socialpolitiske problemer, der stammer direkte fra dette ulovlige salg af mennesker i 1917 og har rødder i de 250 års kolonisering og 175 års slaveri.

Hvordan føler du slaveriet i dag påvirker dagligdagen for befolkningen i St. Croix?

Der er mange bivirkninger. Det ville blive svært at kort beskrive dem alle.

Husk på at det var ulovligt at læse og skrive under slaveriet. Og jeg tror, at denne mangel på disse borgerrettigheder er kodet ind i vores DNA. Hvor der i dag er 50% af vores børn, der dropper ud af skolen før eksamen, og af dem der går i skole er 40% fattige. Så når du ser på statistikken, kan du forbinde dem tilbage historisk, og du ser, at uddannelse i dag stadig er tilbageholdt for vores befolkningen. Det er meget meget foruroligende. Indtil 1983 var det ulovligt at undervise i Virgin Islands historie og Caribiens historie i Virgin Islands offentlige skolesystem.

Andre forhold stammer direkte fra salget af befolkningen i 1917. F.eks. at vi ikke har nogen politisk status. Vi var ikke danske statsborgere, før salget – og blev ikke amerikanske statsborgere umiddelbart efter salget. Det var først i midten af 1930'erne, vi fik amerikansk borgerskab. Men selv i dag har vi ikke fuldt medlemskab. Mindre end 30% af den amerikanske forfatning finder anvendelse på Virgin

Shelley Moorhead

Islands. Og vi har ikke den dag i dag en forfatning vi kan kalde vores egen. Det er senest blevet afvist af den amerikanske kongres - under angivelse af, at det var forfatningsstridigt overfor den amerikanske forfatning. For blot at nævne nogle af de konsekvenser, der er fulgt i kølvandet på dette 250 års forhold og fælles historie med den danske stat.

I danske skoler lærer vi, at slaveriet blev afskaffet af Peter von Scholten, men der er optegnelser, der nævner han faktisk blev tvunget til det af et oprør i 1848. I skolen lærer vi ikke om helten Buddoe fra St. Croix, hvem han var og hvilken rolle han spiller i slaveriets afskaffelse.

Det er klart, at rent politisk set blev slaveriets afskaffelse gjort officielt af Peter von Scholtens proklamation. Men for befolkningen, blev det gjort officielt med de positioner de indtog, og af de strategier, der blev anvendt. *General Buddoe* bar denne titel på grund af den militære strategi, men førte en krig uden konventionelle våben. Den 3. juli 1848 om morgenen, blev der blæst i et konkyliehorn, og det signalerede begyndelsen af en meget grundig tilrettelagt plan. Tusindvis af slaver af afrikansk oprindelse, klædt i hvidt, mødte på Fort Frederik i Fredericksstad, og krævede deres frihed. Fortet var den militære og regeringens forpost for Danmark i den vestlige del af St. Croix. Beskeder gik ud til plantageejerne for at få dem til komme og hjælpe militsen. Men da soldaterne gik til arsenalerne for at få fat i våbnene og placere kanonerne, opdagede de hurtigt, at de mange krokusposer og tøn timer, der skulle have været fyldt med krudt, i stedet var blevet fyldt med sand. Og at alt

krudtet var blevet smidt i havet! Vi havde ikke våben, så vi havde ikke behov for krudtet.

Så fortæl mig, hvad ville du have gjort – i denne situation, hvor du har en fæstning, som er omringet af måske mere end 10.000 afrikanske slaver, der kræver deres frihed – hvis du var i Peter von Scholtens sko?

Hvorfra kommer ideen om rReparation?

Jeg tror i princippet at tanken om erstatning, ikke er ny for nogen. Lige siden der har været skadelige virkninger, har der været et behov for genopretningen. Om vi snakker menneskelig skade, det være sig samfundsmæssig eller institutionelt skade, så er der altid forståelse for, at der skal forandringer til, når der har været forringelse af menneskelige vilkår.

I fremlægger ikke noget krav om en formel statslig undskyldning eller økonomisk kompensation. Hvorfor ikke?

Det er meget ufølsomt, nærmest fornærmende ufølsomt, at forsøge at sætte et prisskilt på menneskeligheden eller umenneskeligheden for dem, der søger genopretning. Så når vi taler om Reparation, taler vi om penge i forbindelse med Virgin Islands. Vi er ikke forretningsfolk eller virksomhedsejere i noget stort antal. Fattigdommen er 34,5% højere end i Ghana. En tilførsel af større likvide midler til Virgin Islands økonomi kan måske hurtigt afløse Danmarks skyldfølelse, men efter min mening ville det gøre mere for yderligere at ødelægge mit folk. Pengene ville ikke engang cirkulere én gang hos os. Når vi importerer alt fra tandstikker og teposer til lastbiler og T-shirts, ville pengene meget hurtigt ende i USA, i Palæstina, i Puerto Rico. De ville ende andre steder, og ville ikke gøre noget for at fremme genopretningen af mit folk. Det ville ikke bidrage til udvikling af uddannelsesinstitutioner, vil ikke bedre deres helbred. Det ville ikke skabe arbejdspladser eller beskæftigelse.

Jeg tror at spørgsmålet om en undskyldning er noget, der skal debatteres her i Danmark blandt den danske befolkning og jeres folkevalgte. Det er ikke et anliggende for os i det tidligere Danske Vestindien. Vi er mere interesseret i programmer som konkrete initiativer. Jeg er mere interesseret i den kollektive danske bevidsthed og jeres nu 250 år fælles historie i St. Croix, St. Thomas og St. John. Dansk historie!

Hvilken form for genopretning kan man forvente af Danmark i de kommende år?

Det er svært at sige, måske er det bedre at spørge dig selv eller hvilken som helst anden dansker, hvad man skal gøre. Jeg ved hvad behovene er, jeg kender skaden.

Der er behov inden for energi og infrastruktur, teknologi. Jeg tror, at der er mange ting, der kan komme ud af kulturel og uddannelsesmæssig udveksling mellem unge mennesker. Jeg er her for at inspirere dialogen og diskussionen. Jeg er her for at åbne debatten. Lad os snakke om det, lad os snakke fornuftigt.

Interviewet som det fremstår her er gengivet oversat fra engelsk, lettere omskrevet i forkortet udgave.

Det komplette interview vil være tilgængeligt på video hos www.socialister.dk, www.modkraft.dk og www.actone.dk